

Ars sine scientia nihil:

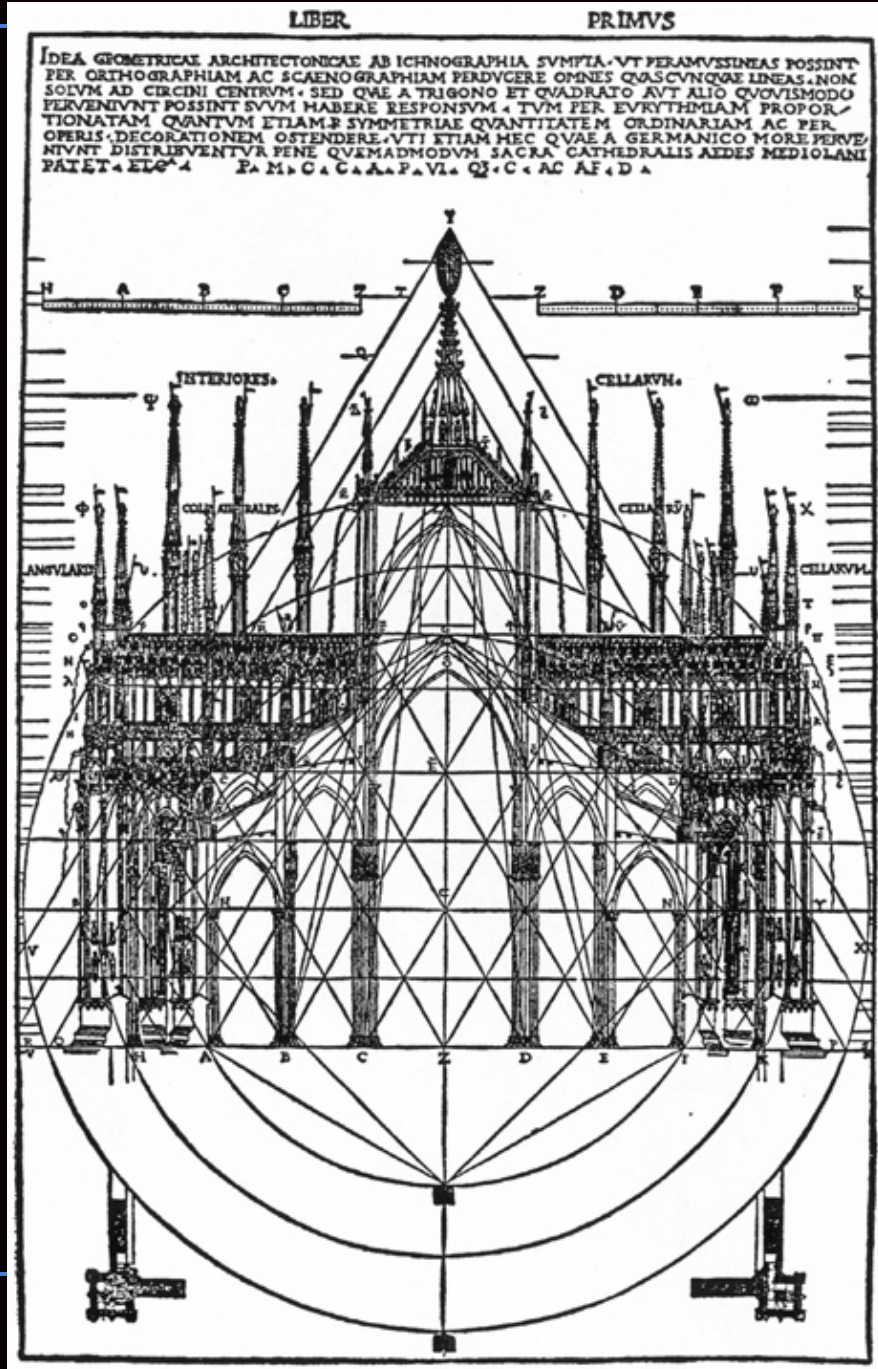
Teorie a praxe v architektuře 15. století

Jiří Kroupa

- „...et quod est deterius oppositum est quod scientia geometriae non debet in iis locum habere eo quia scientia est unum et ars est aliud. Dictus magister Johannes Mignotius de Parisiis dicit quod ars sine scientia nihil...“ (Annali della fabbrica del duomo di Milano, I, 209; 1400)

- 1. Amiens, aneb labyrint nové vědy.
- 2. Zrod nového projektanta na stavbách velkých katedrál.
- 3. Milán, aneb ars sine scientia nihil.
- 4. Cesare Cesariano, 1521: různé typy grafické konstrukce milánského dómu.
- 5. Bologna, aneb diskuse nad stavebním stylem v 16. století.
- 6. San Petronio a vztah boloňského a římského baroku.
- 7. Florencie, aneb scientia jako experimentální technická věda.
- 8. Florentská „pratica“ v archivních dokumentech.
- 9. Pavia, aneb ars jako utváření vizuálně zajímavého celku.
- 10. Severoitalské „rinascimento oscuro“.
- 11. Mantova, aneb myšlená architektura.
- 12. Projekční způsoby Leona Battisty Albertiho.

Italie, Milano
Cesare Cesariano, 1521

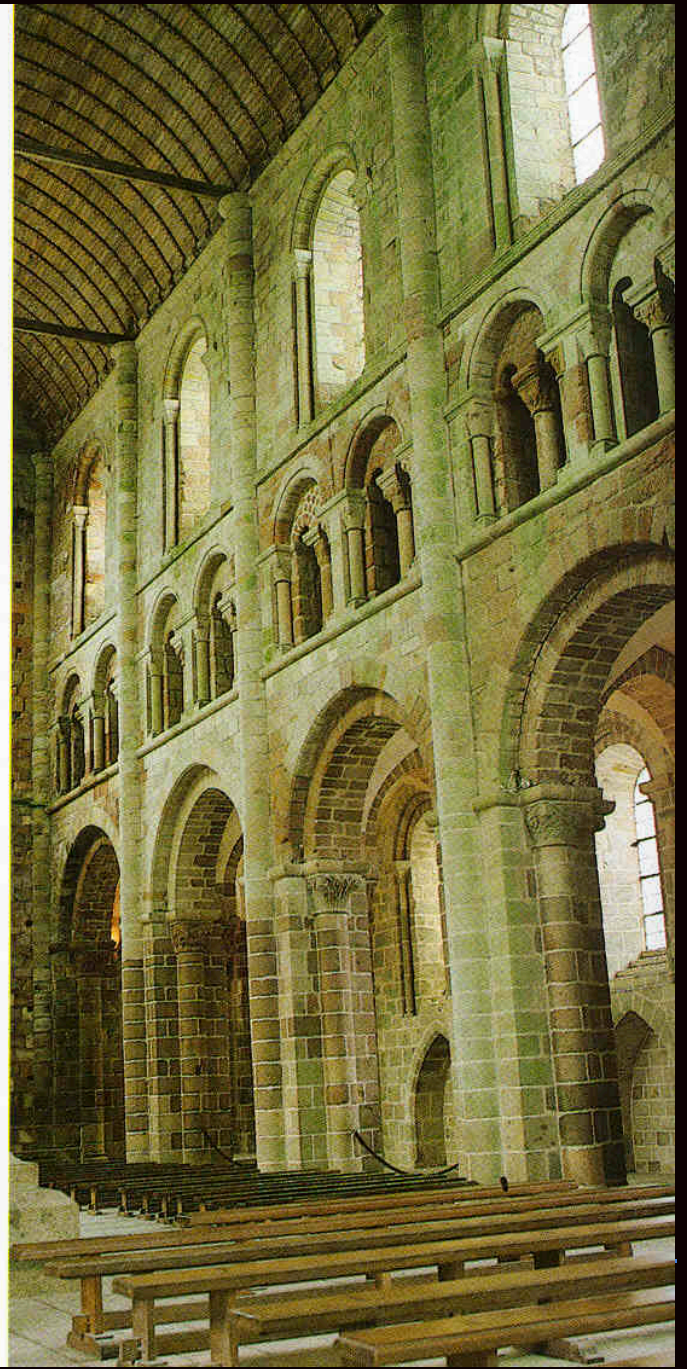
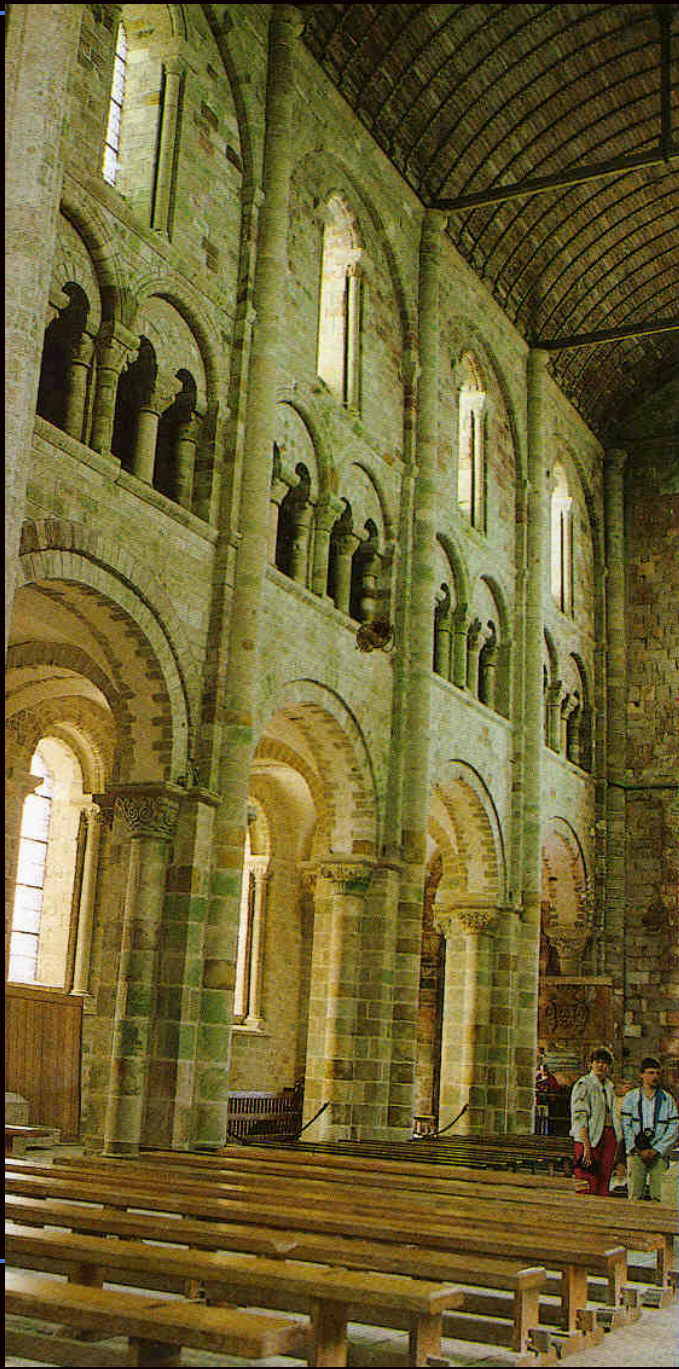

Labyrint, aneb tajemství tvůrců gotických katedrál

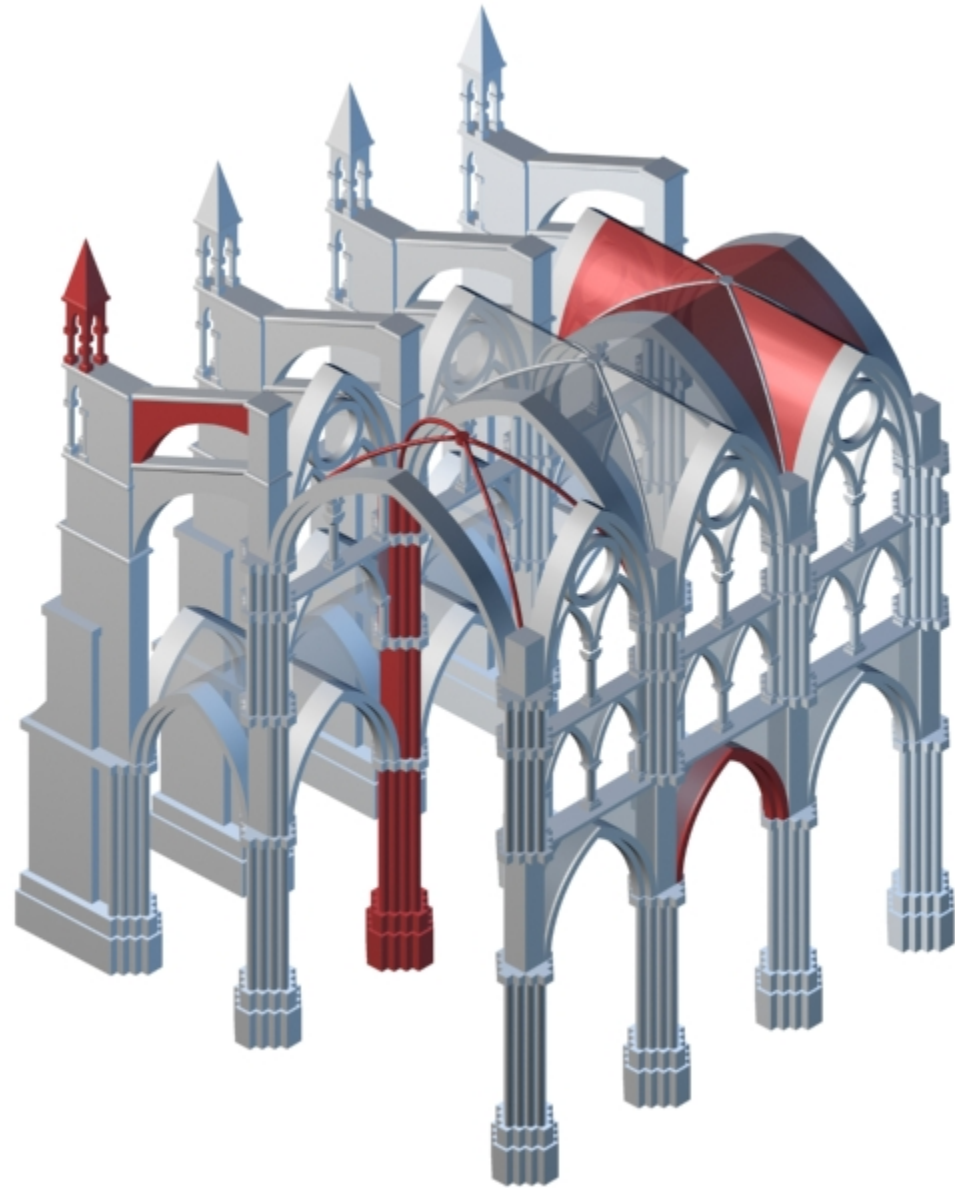
Jiří Kroupa

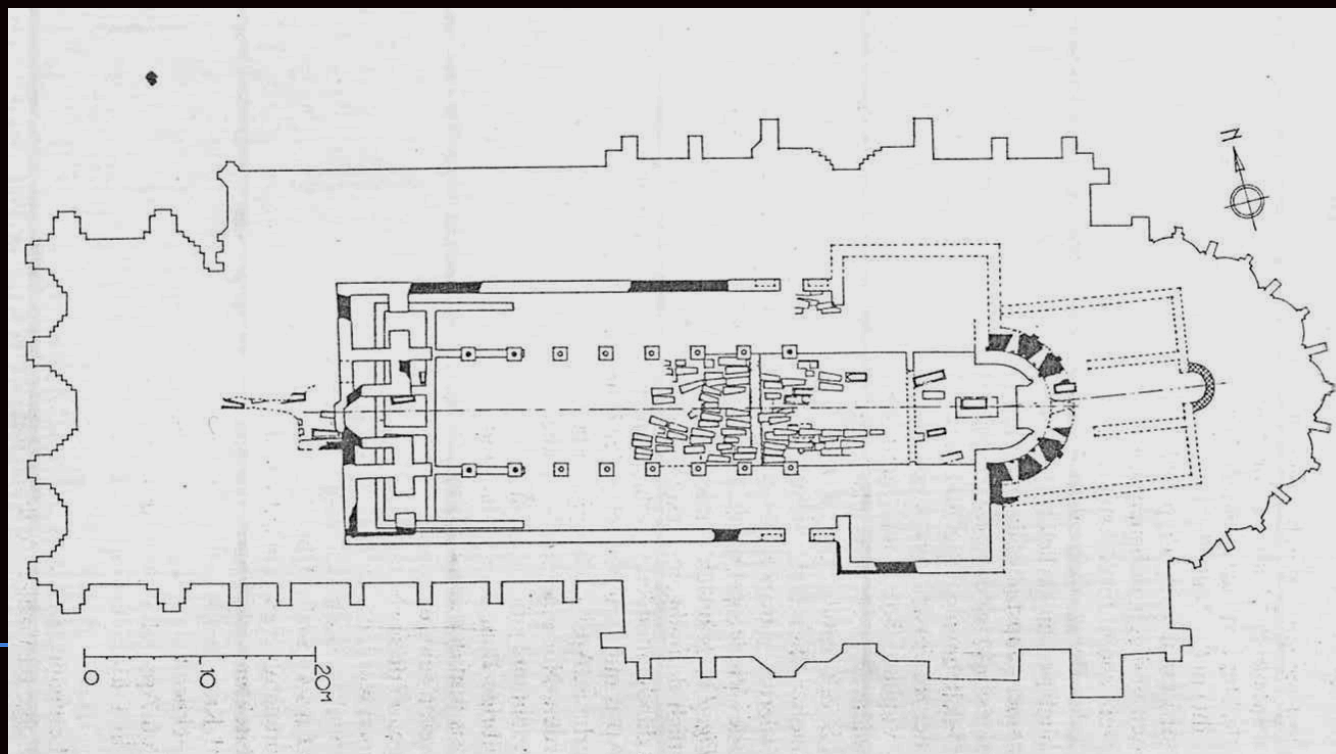
Mont-St-Michel, kol. 1100

Saint-Denis

- hrob sv. Dionýsia, patrona Galie
- 6. stol.: chrám merovejský, Dagobert a jeho nástupci
- 768: Karel Martell, karlovský chrám: hrob Pipina Krátkého (otce Karla Velikého)
- královské pohřebiště: Karel Holý; Hugo Kapet

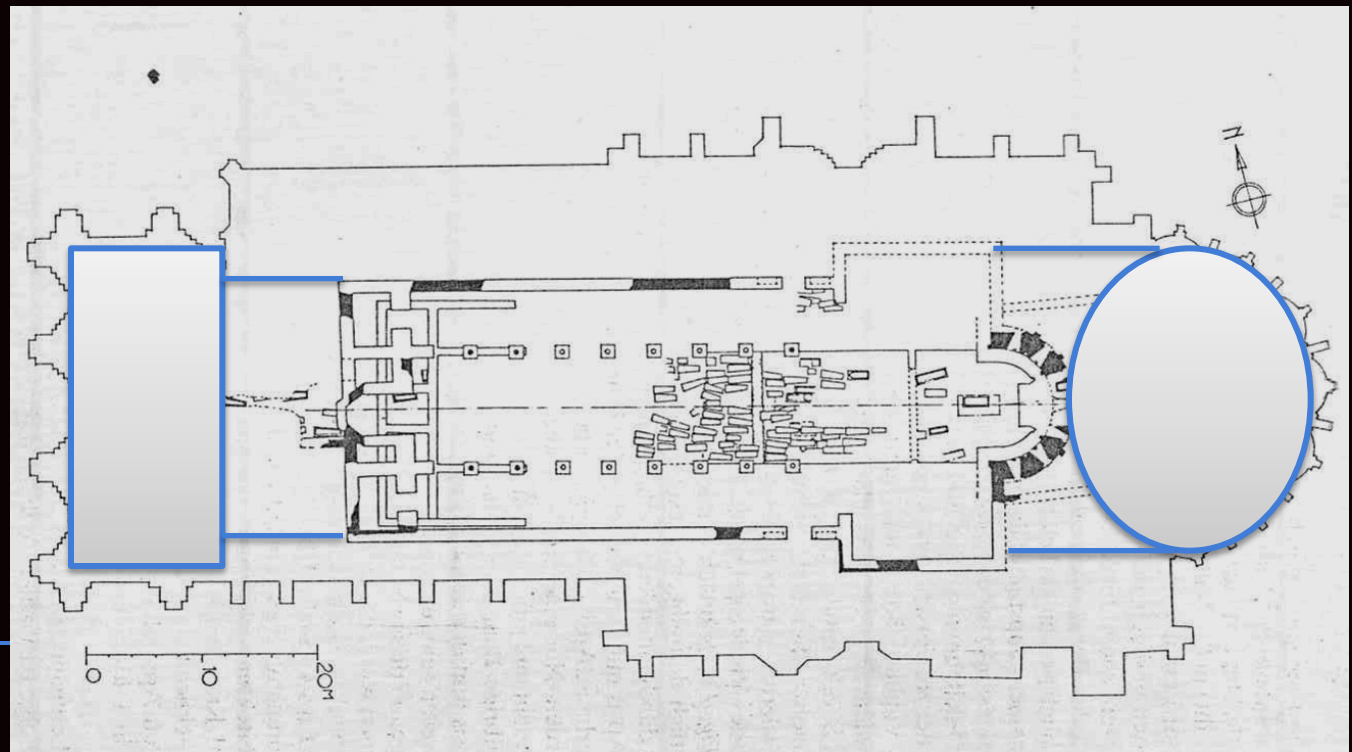
- od 1122: opat Suger, Ludvík VII.
- fasáda, 1132-1140 - chór, 1144

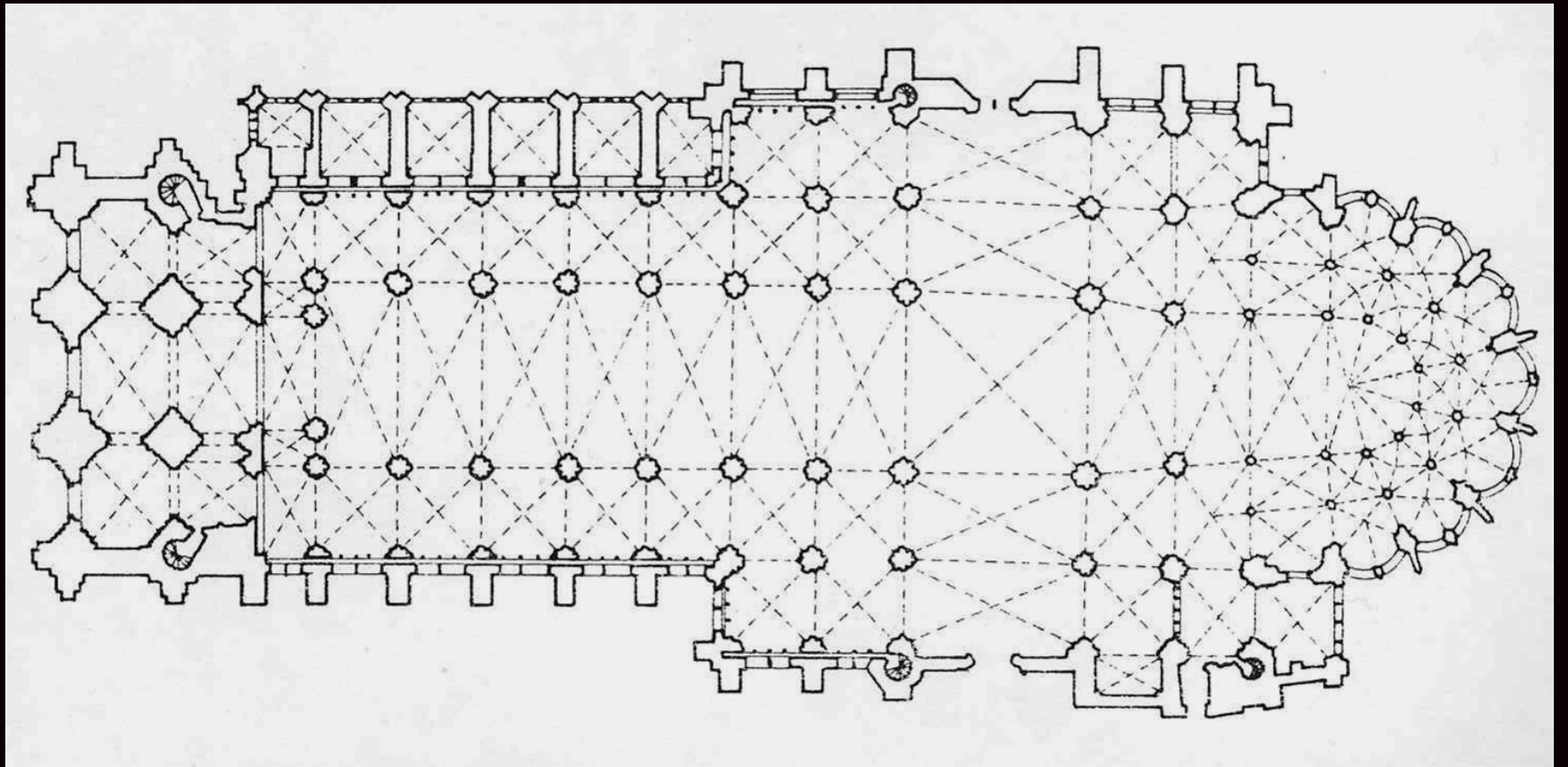

Saint-Denis

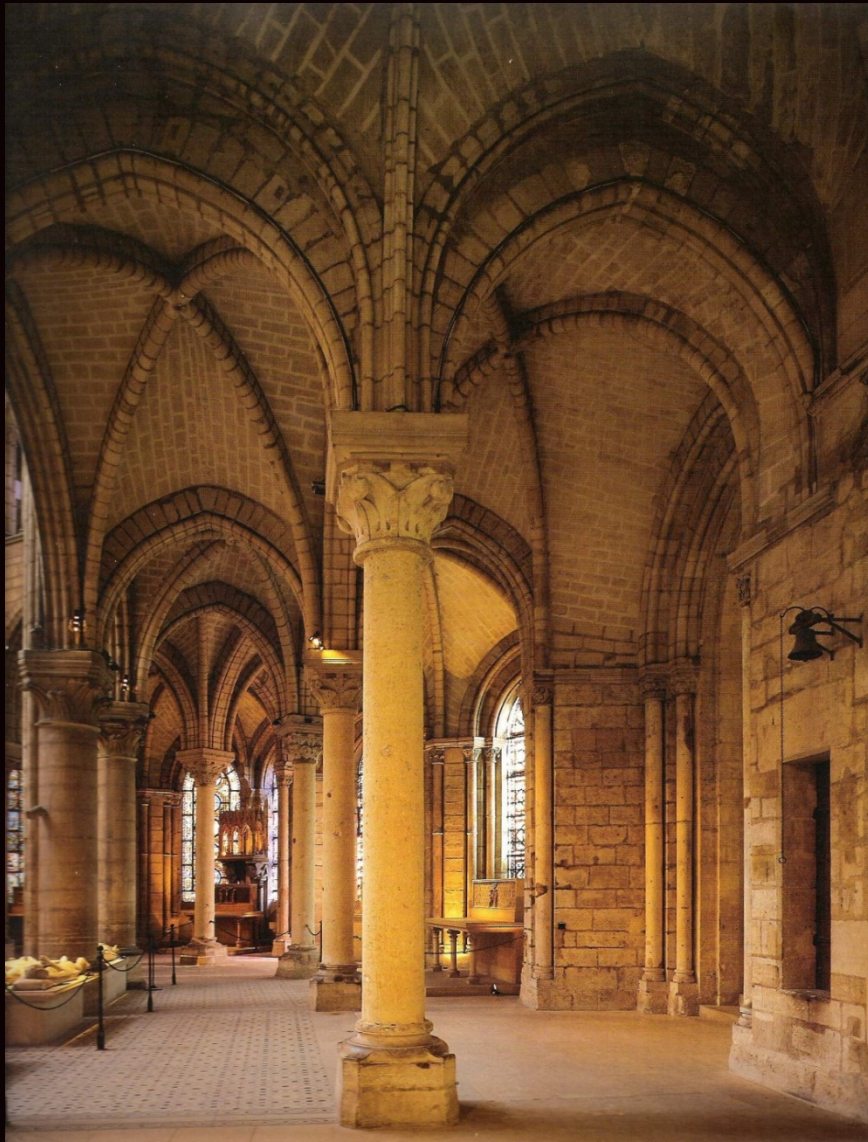
- hrob sv. Dionýsia, patrona Galie
- 6. stol.: chrám merovejský, Dagobert a jeho nástupci
- 768: Karel Martell, karlovský chrám: hrob Pipina Krátkého (otce Karla Velikého)
- královské pohřebiště: Karel Holý; Hugo Kapet

- od 1122: opat Suger, Ludvík VII.
- fasáda, 1132-1140 - chór, 1144

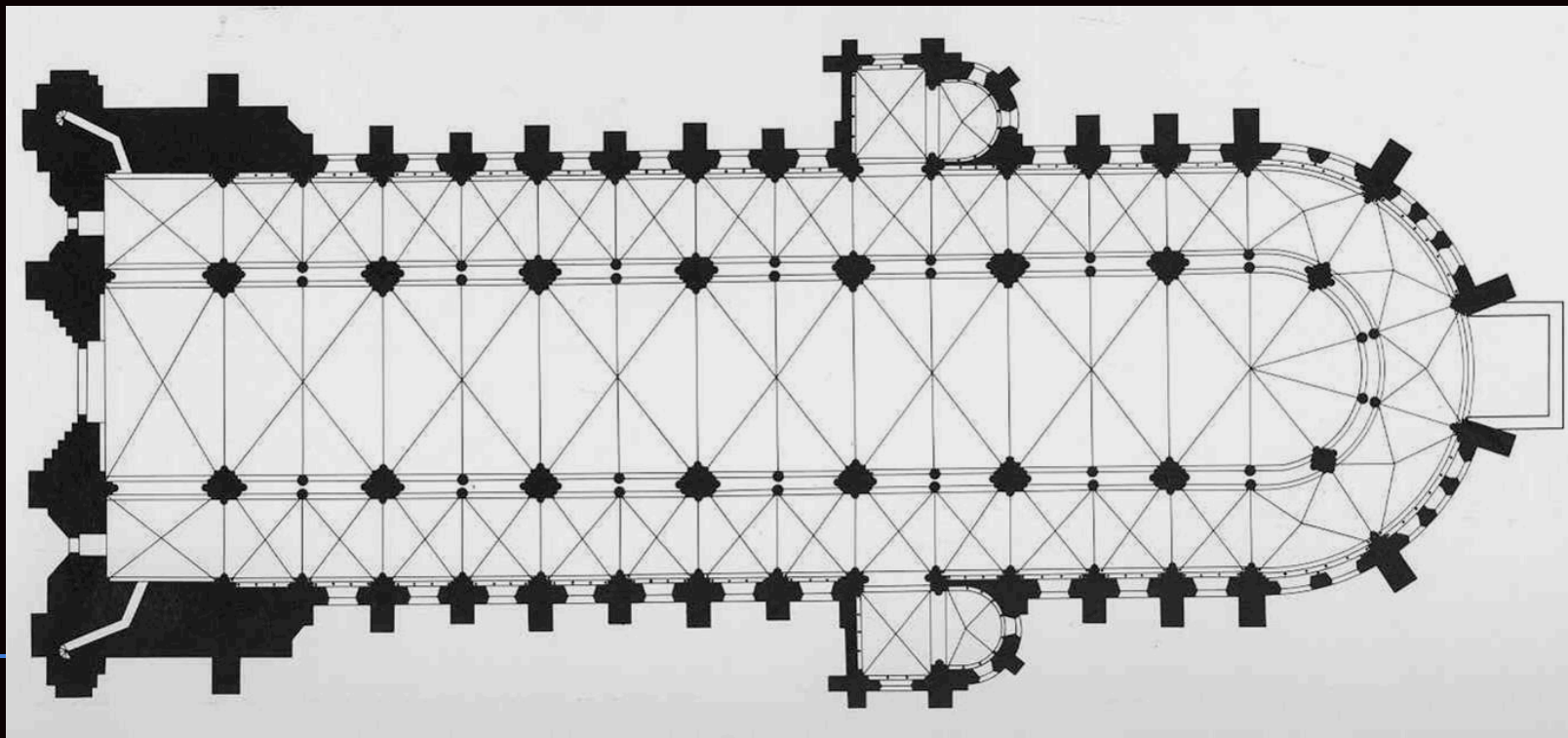

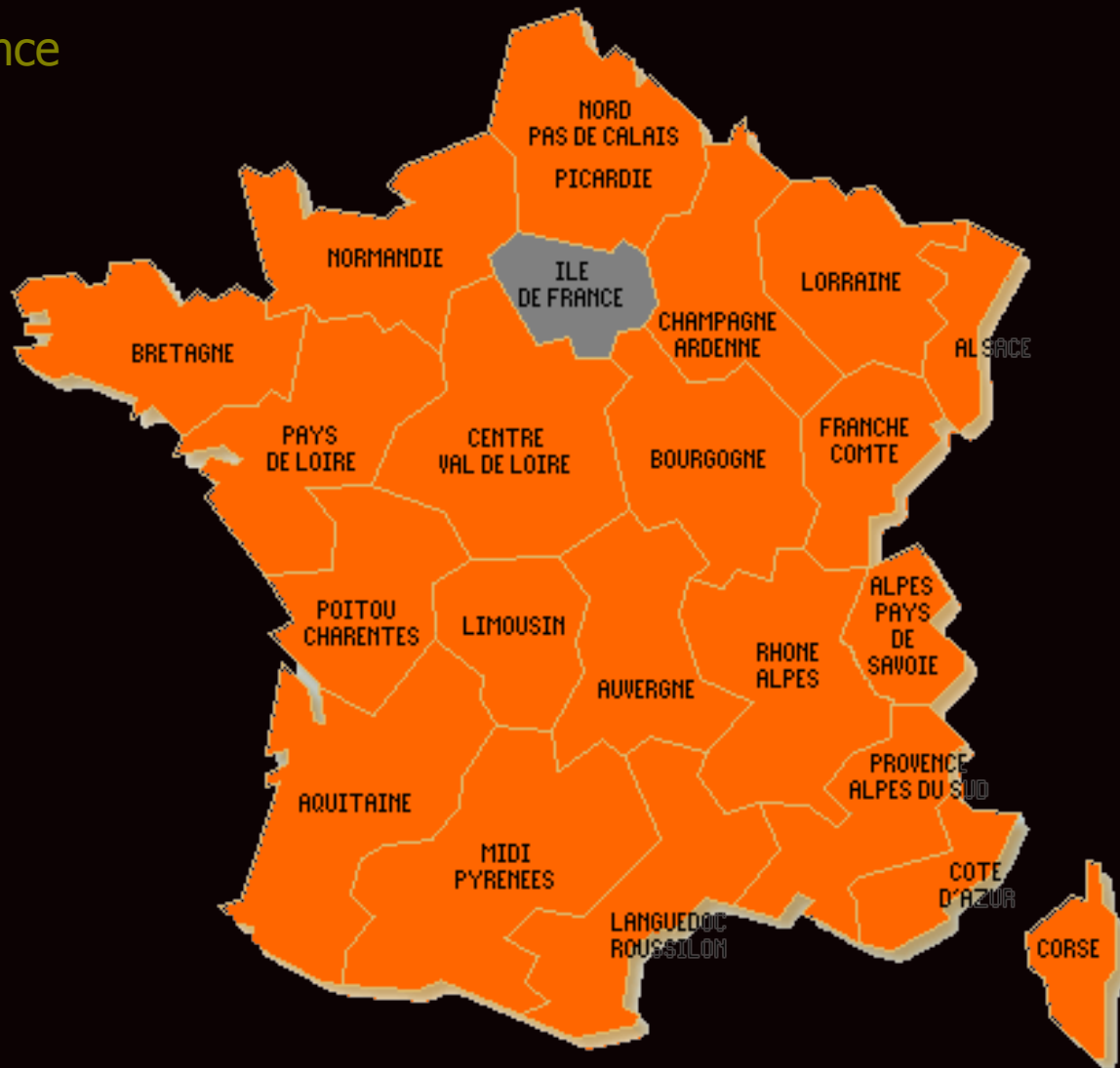
Sens, Saint-Étienne

- Arcibiskupství (diecéze Paris, Chartres, Orléans, Nevers, aj.)
- Henri Sanglier (1122-1142)
- před 1140 zahájena stavba
- 1164 svěcen chór, 1176 větší část lodi (13. stol. fasáda), další stavby v pozdně gotickém období

Ile-de-France

(a) *Raná gotika*, 1140 – 1190

(Noyon, Laon, Notre-Dame v Paříži, Soissons)

(b) *Klasická gotika*, 1190 – 1250

(Tři typy: Chartres, Bourges, Braine/Auxerre)

(c) *Rayonnantní - dvorská gotika*, 1250 – 1300

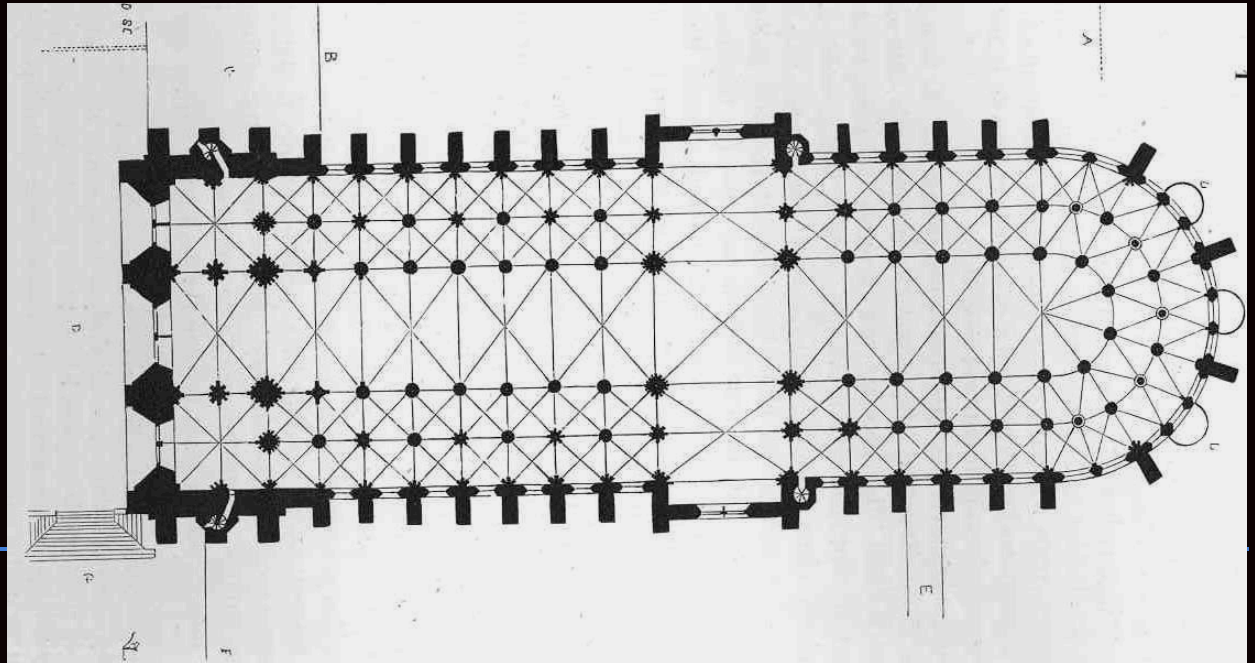
(Tři typy: Ste-Chapelle, Saint Denis, Tours)

Notre-Dame-de-Paris (I)

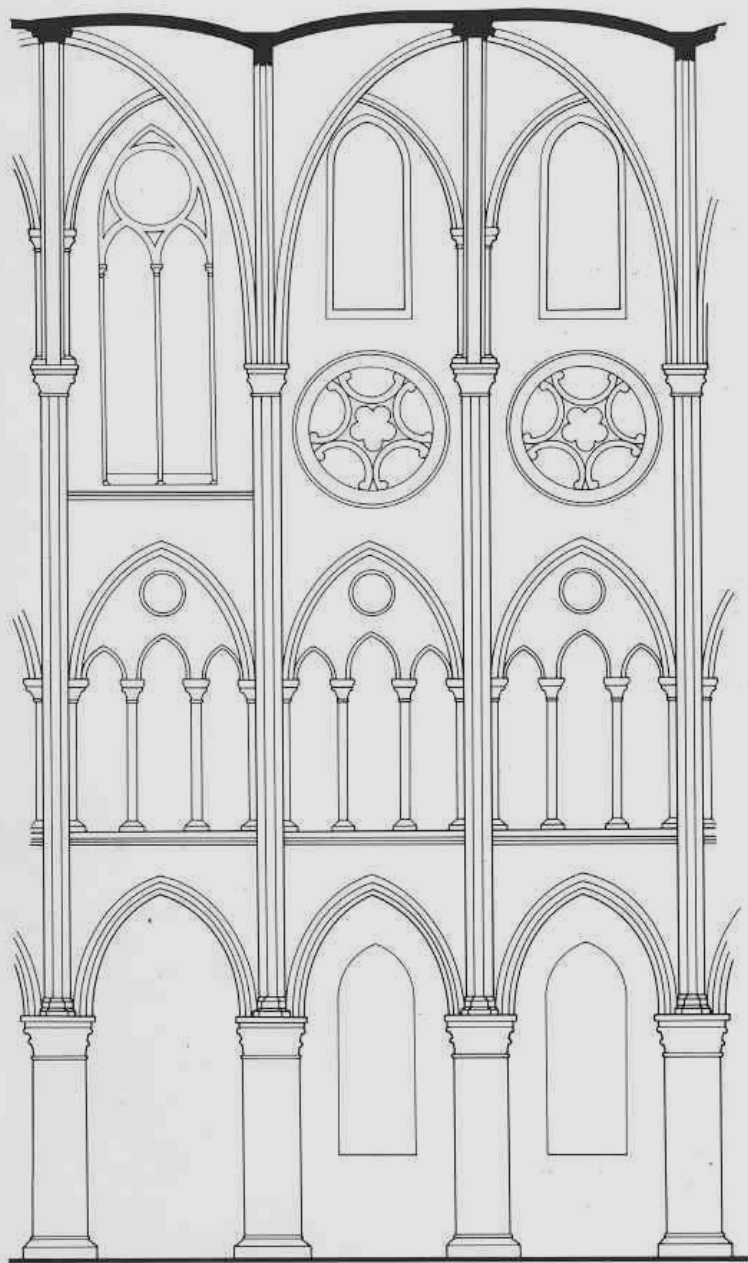
- Královská reprezentační stavba
- biskup Maurice de Sully (1160-1196)
- škola, univerzita

- 1163: zahájení (Ricardus cementarius)
- 1182: vysvěcen chór
- V této době nastoupil „druhý mistr“: trojdílné empory, větší okna v lodi

- Po 1218: fasáda

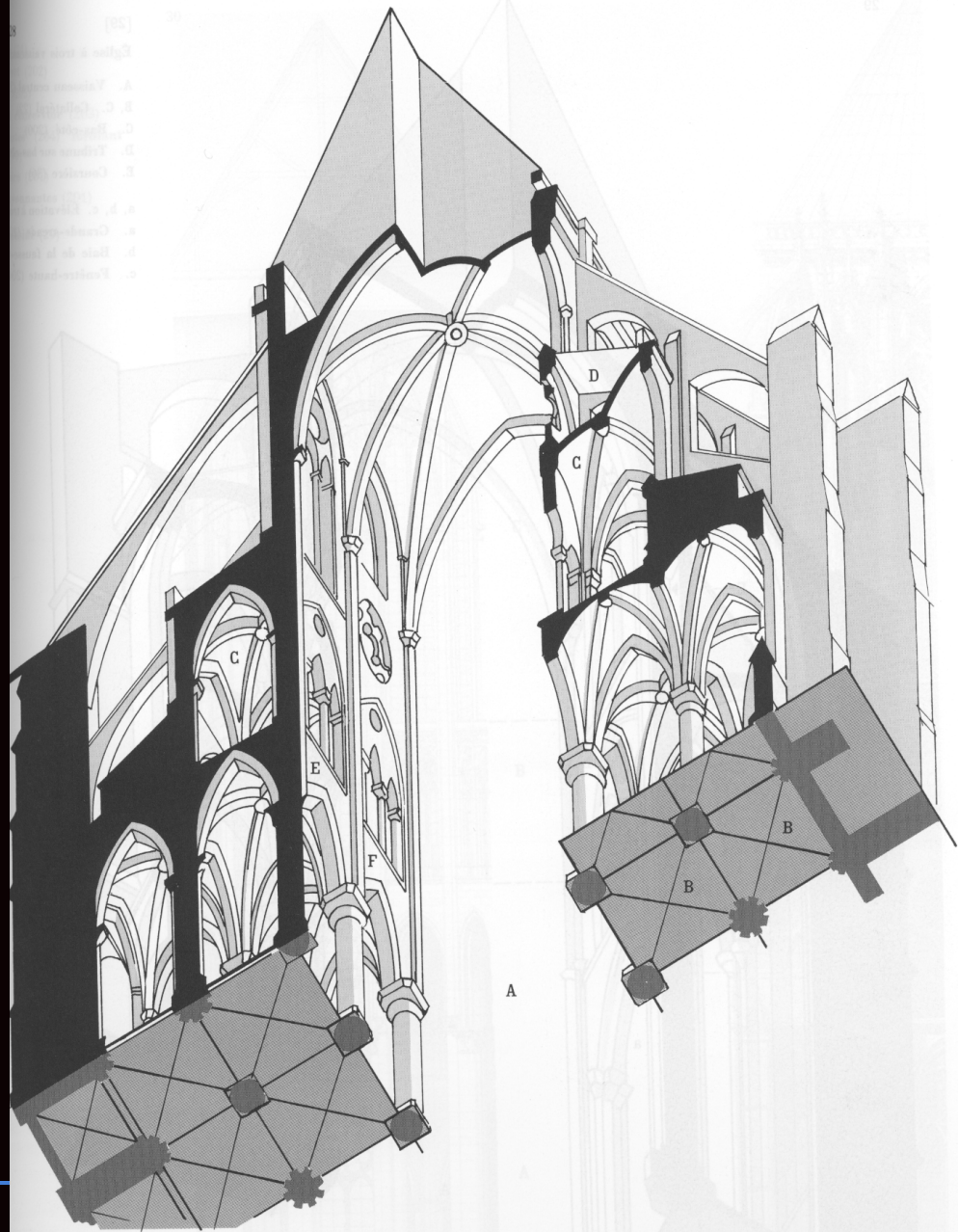

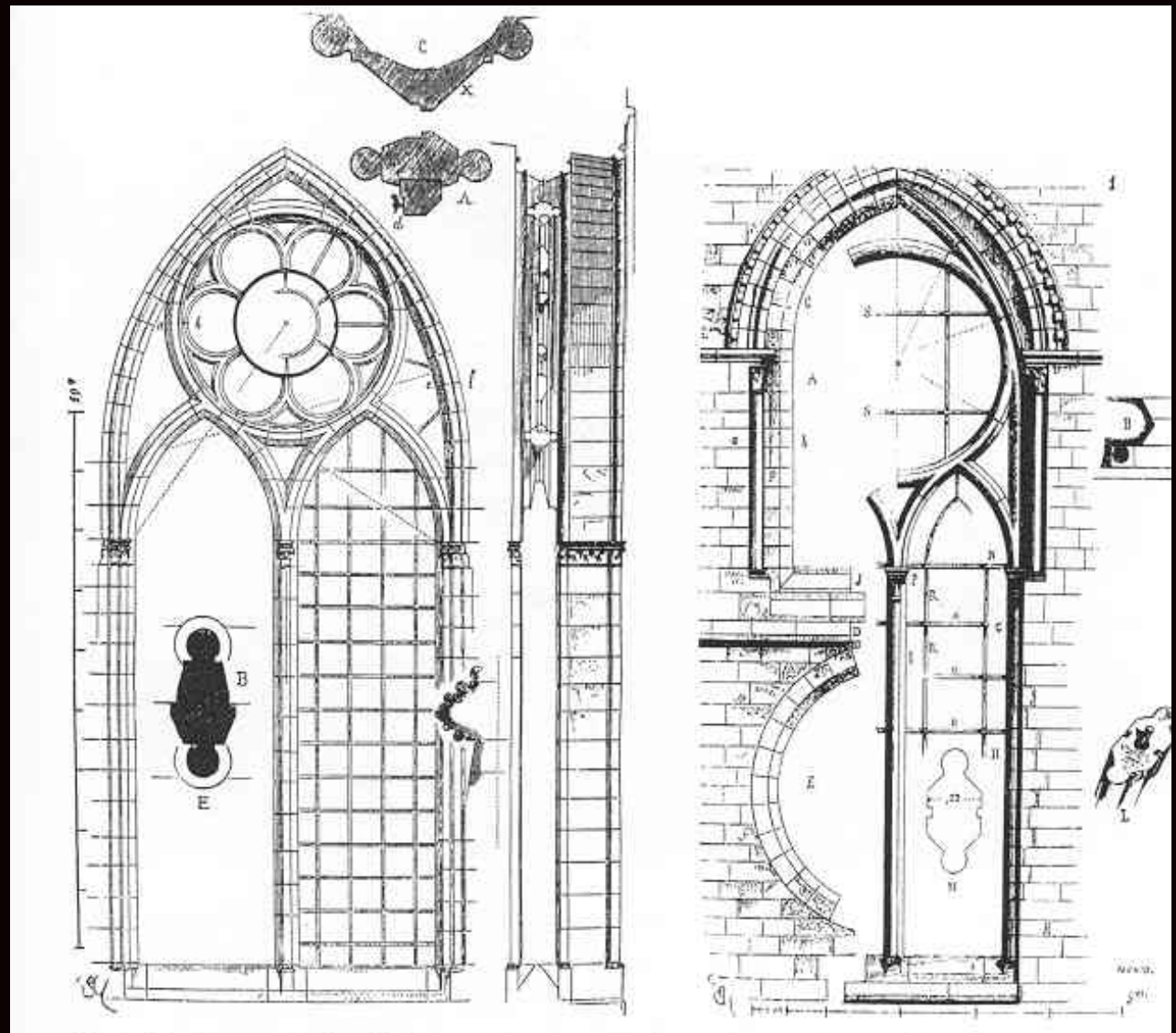
0

5 m

[28]

Reims
Notre-Dame-de-Paris

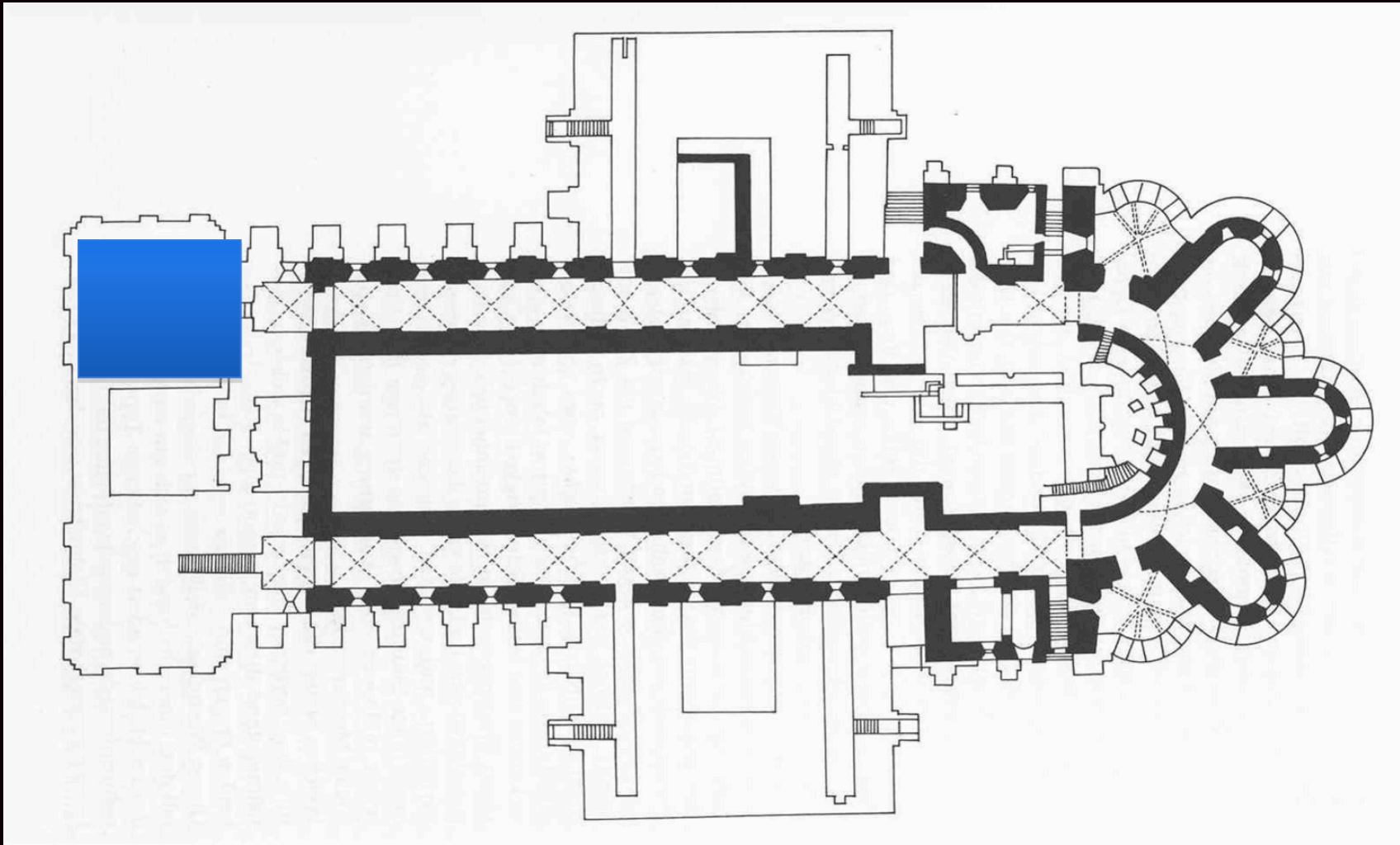

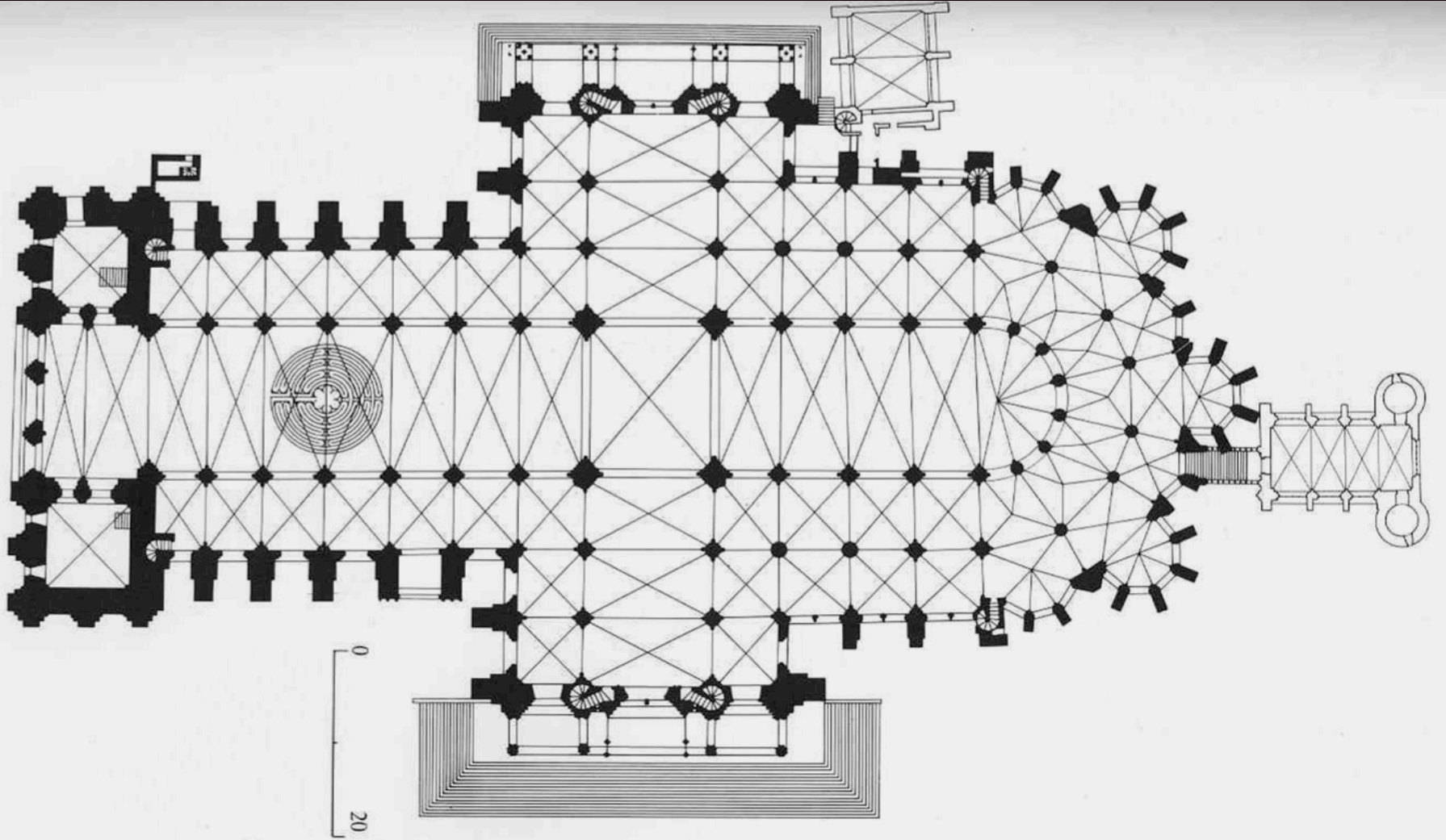
Chartres

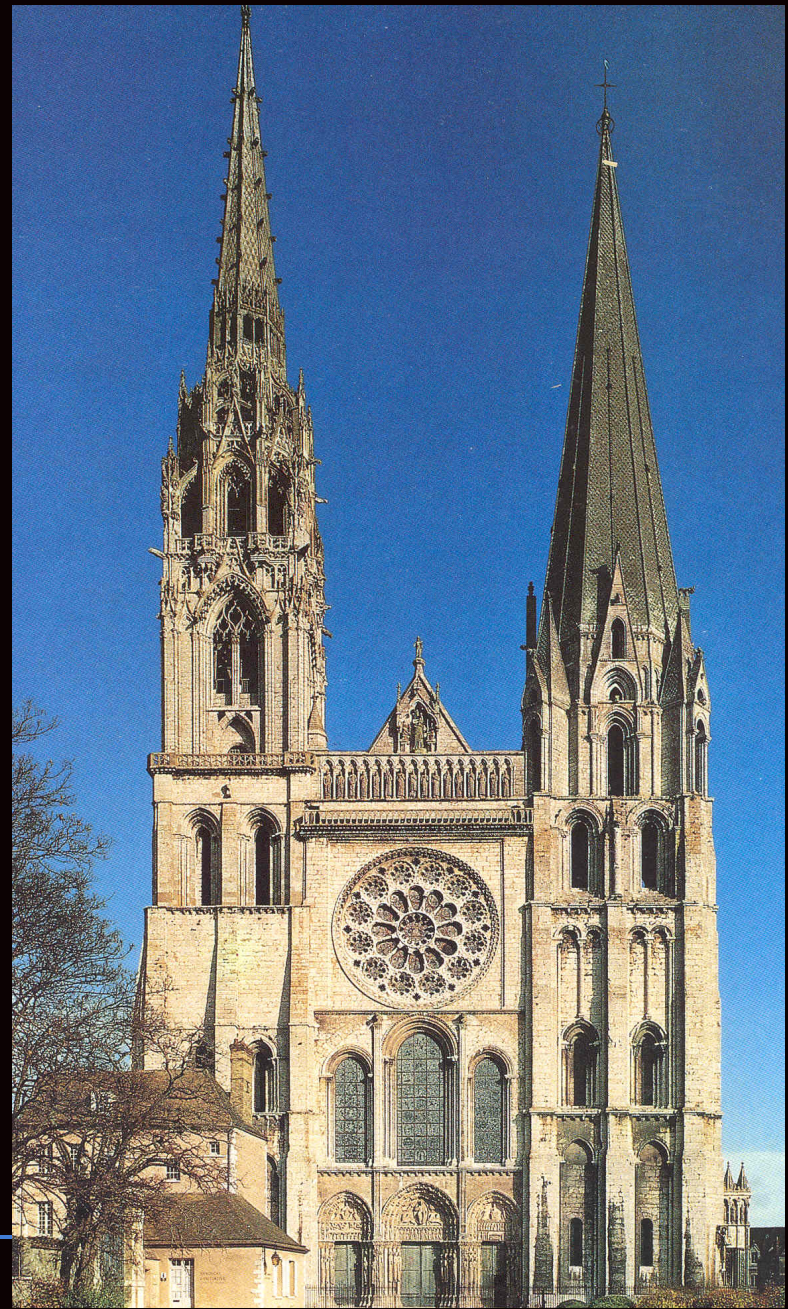
- 343 (poprvé zmíněn biskup), na místě keltské svatyně
- 1020 biskup Fulbert zahajuje stavbu románské katedrály
- 1134 požár – západní fasáda připojená k věži
- Stavebníkem: biskupská kapitula
- 1194 požár – nová katedrála
- 1221 chórové lavice
- 1260 vysvěcení kostela + labyrint

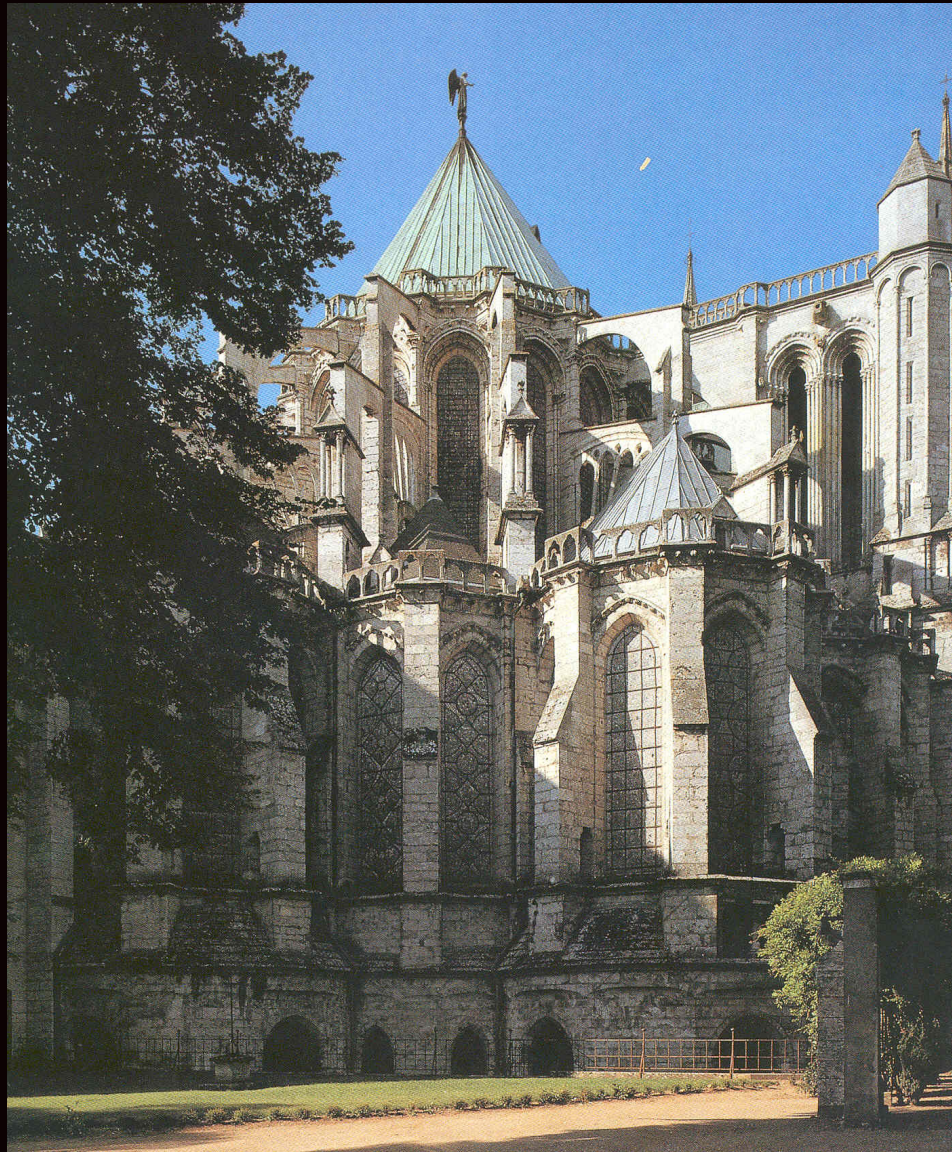

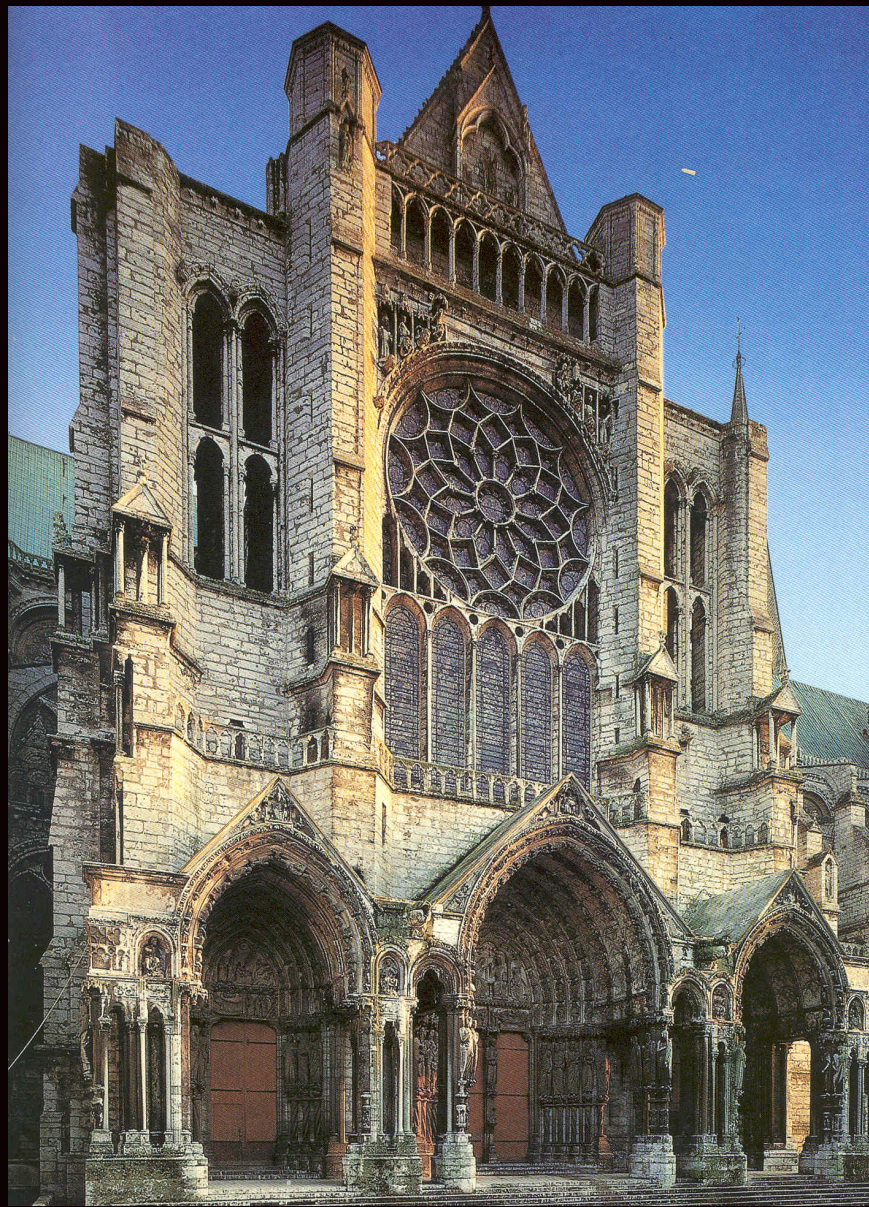

severní
transept, 1240

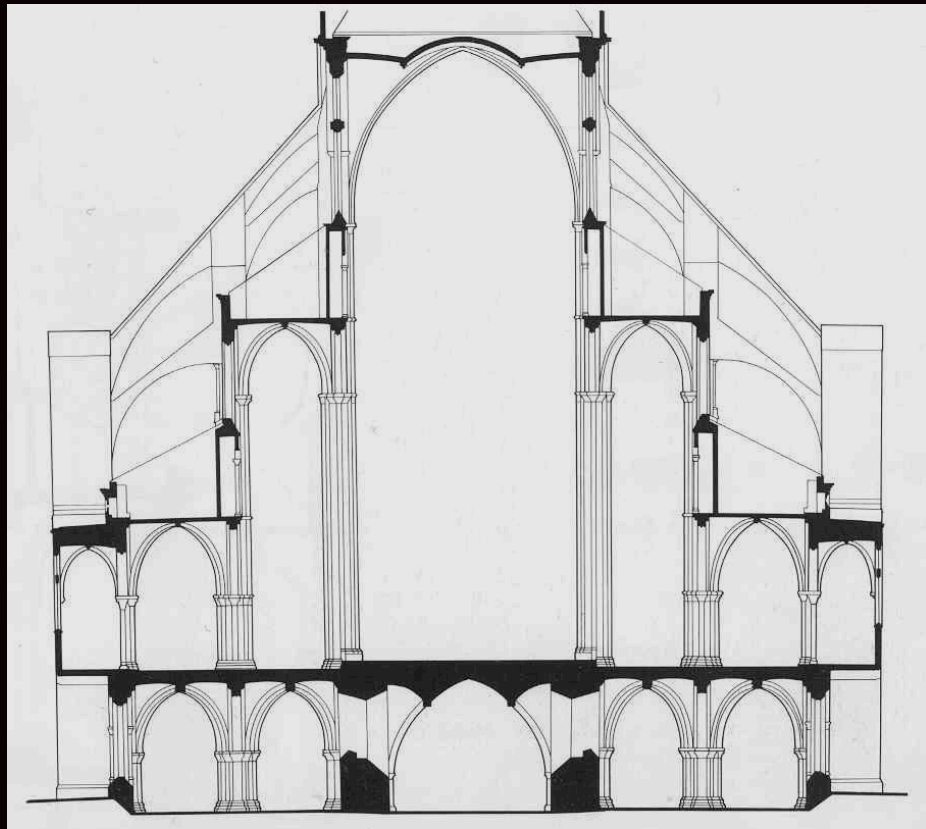

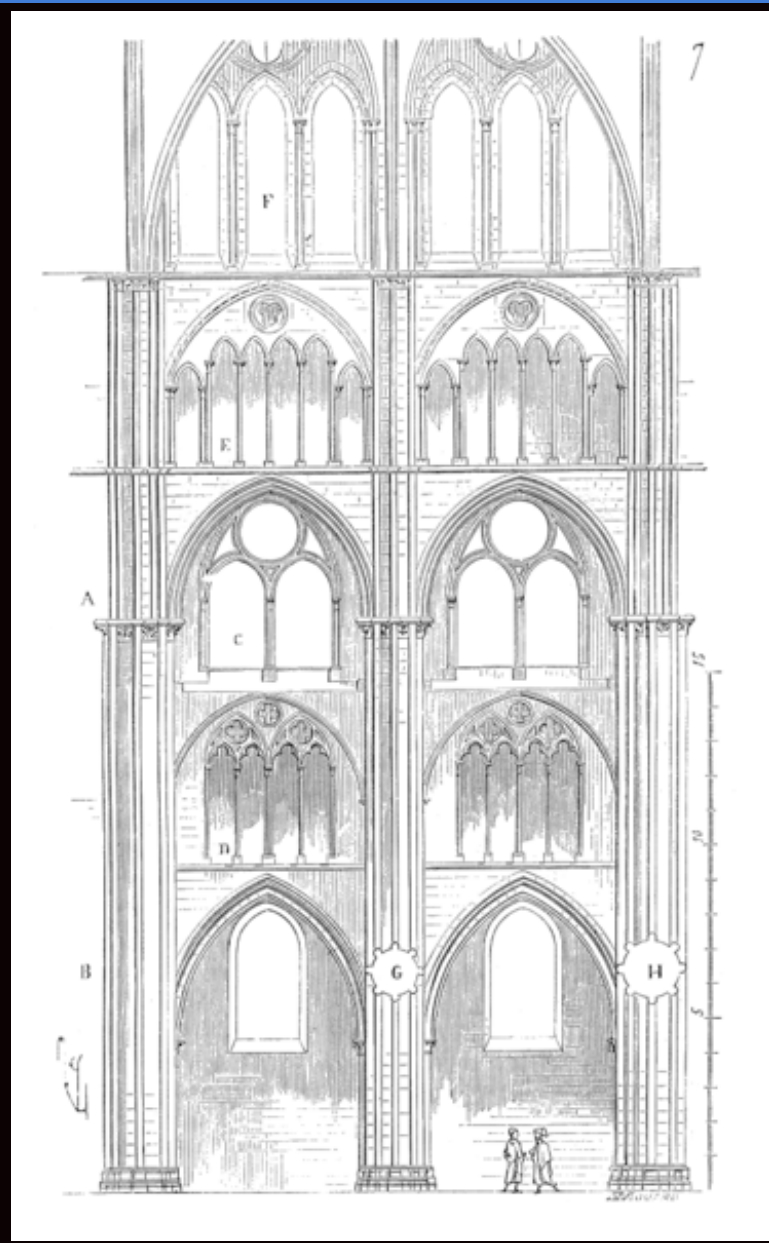

Bourges

- Jedno z nejstarších míst křesťanského kultu v Galii již ve 3. století, později několik starších staveb a v 11. století románská katedrála.
- 1195 arcibiskup Henri de Sully (bratr biskupa pařížského) věnoval finance na přestavbu chrámu. Stavba byla zahájena na půdorysu podle Notre-Dame v Paříži.
- 1225 po několikaletém přerušení nová výstavba lodě podle nového projektu.

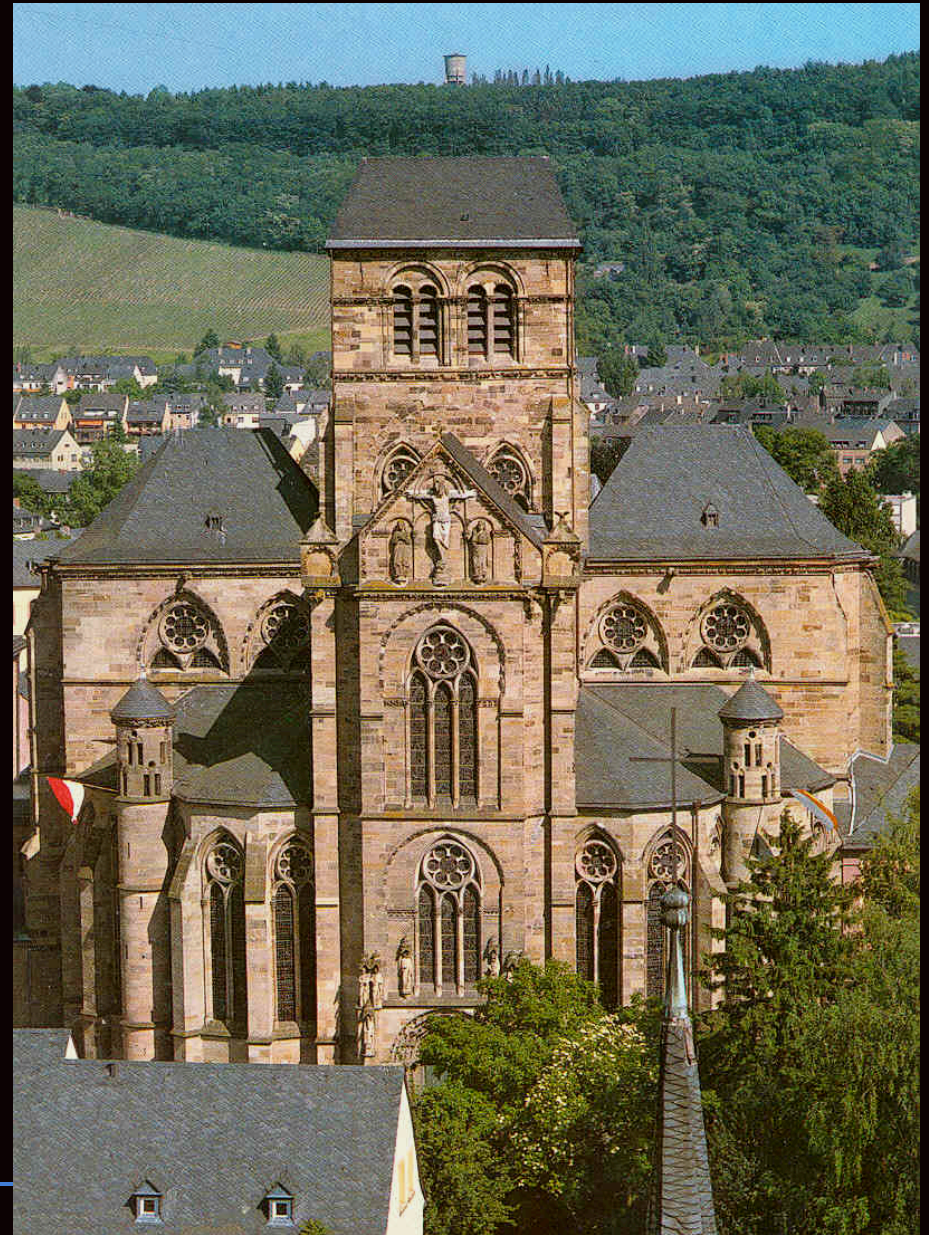

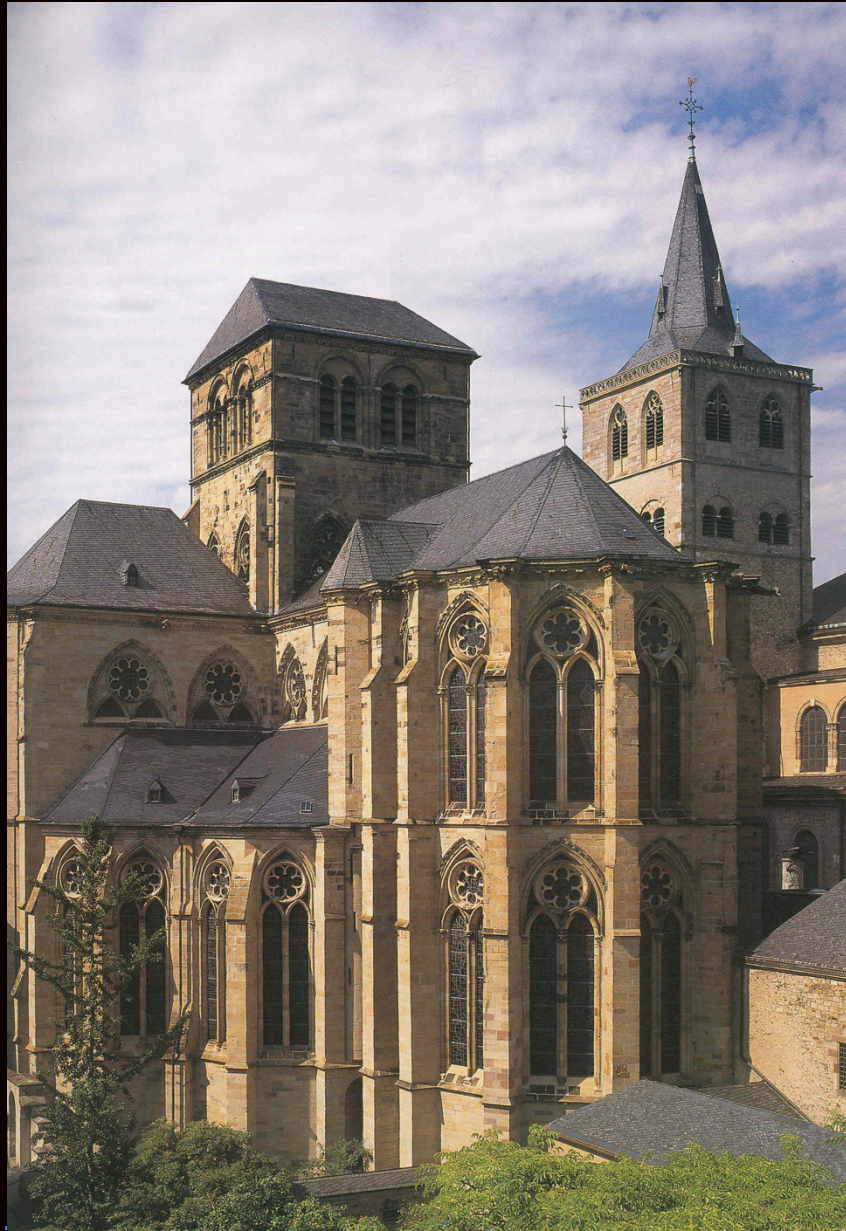

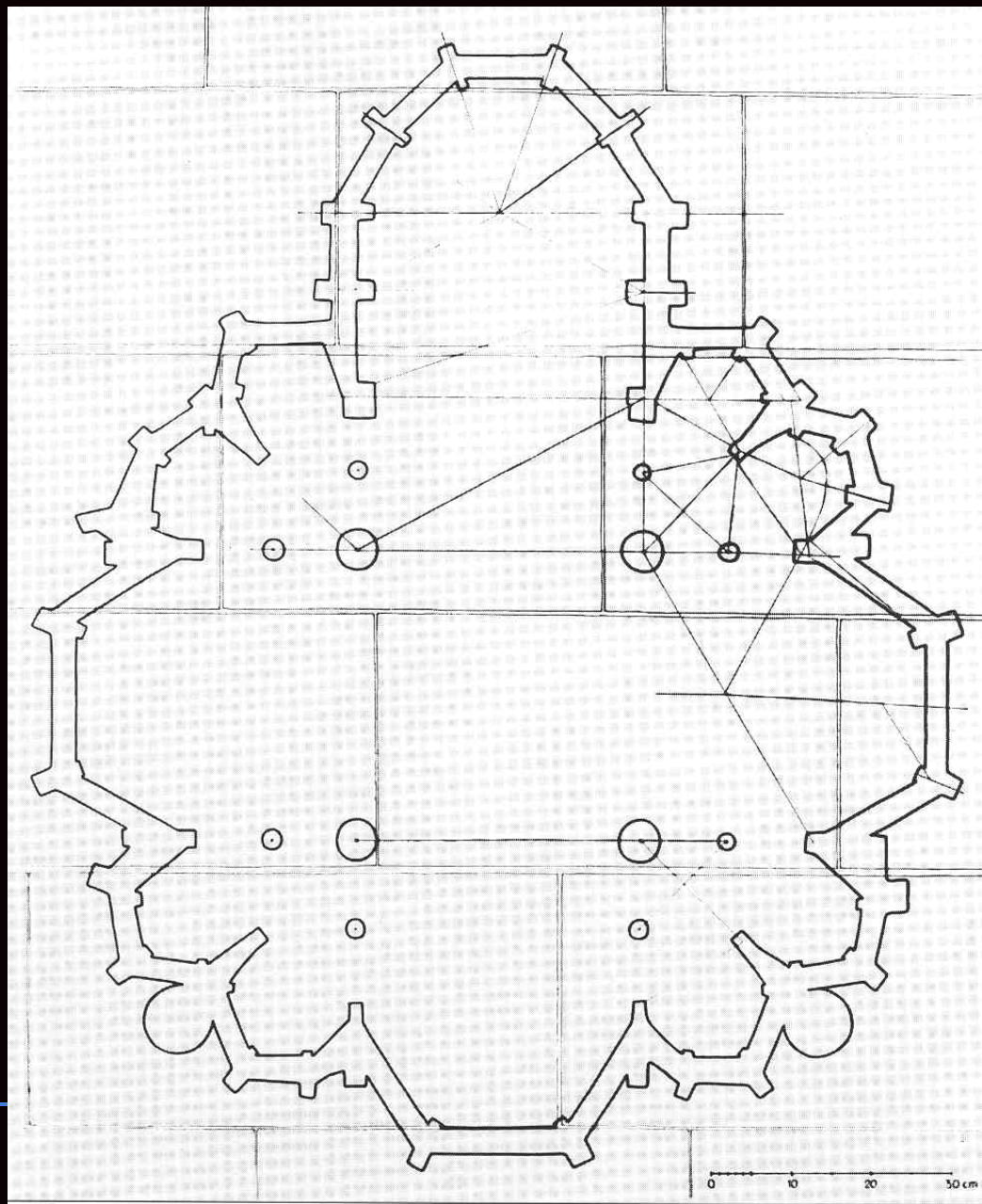
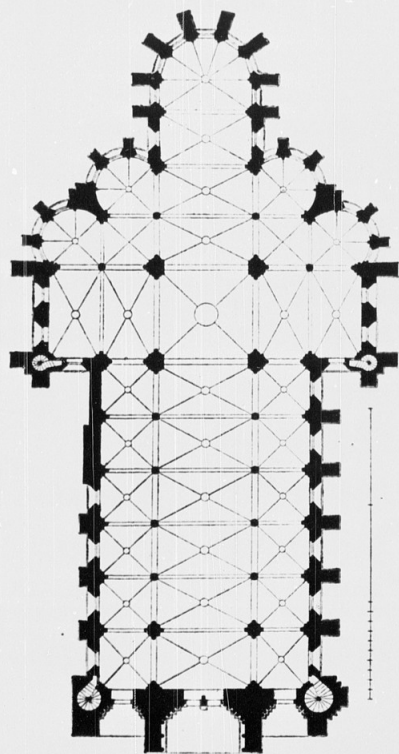
Trier / Trevír

- chrám Panny Marie v gotickém stylu
- arcibiskup Dietrich von Wied (1212-1242)
- do 1235

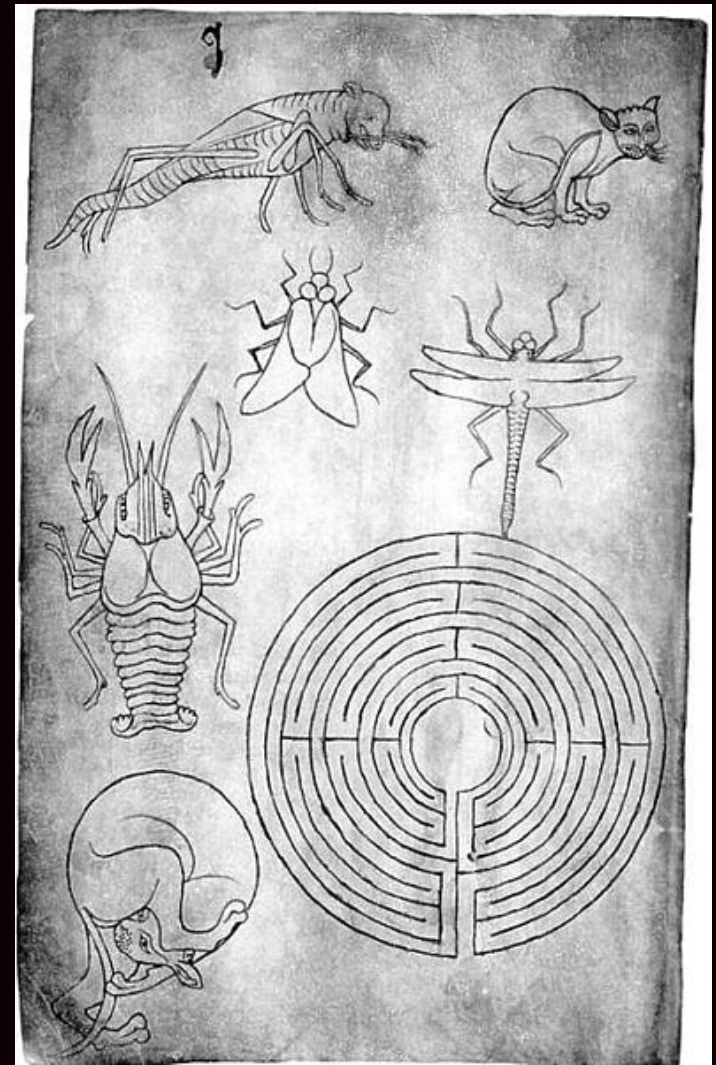
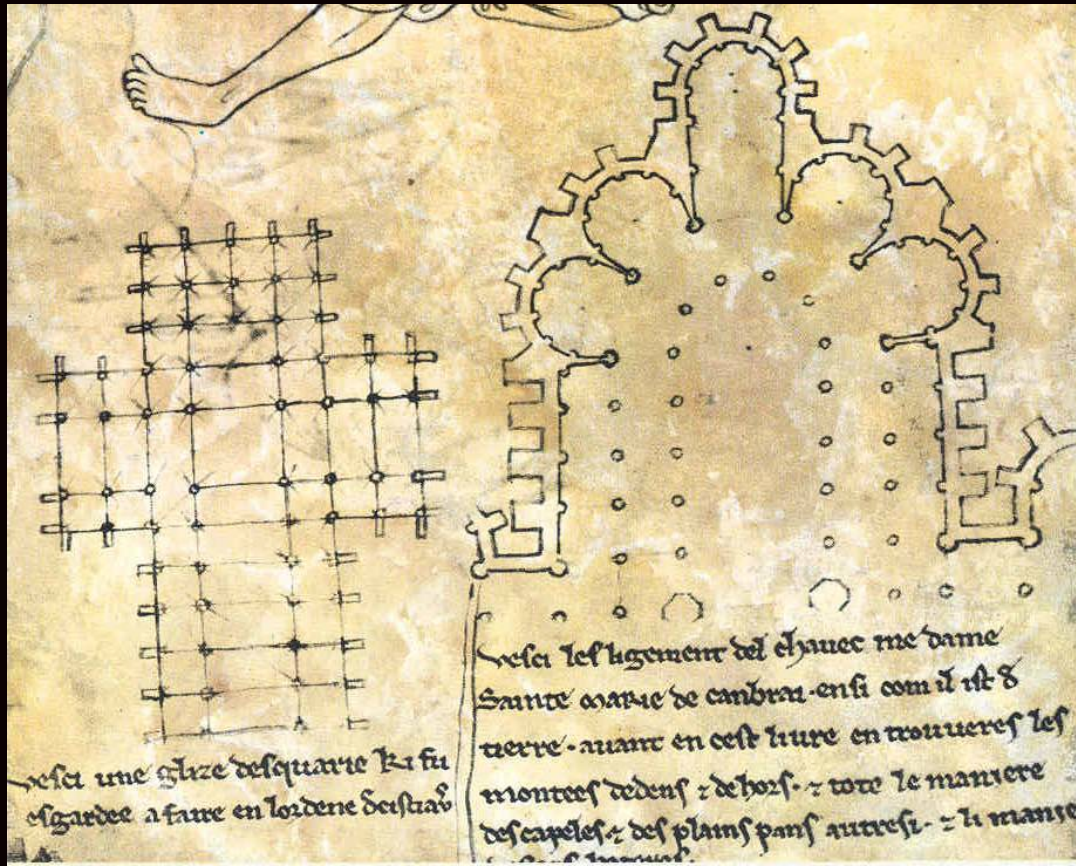
- modelem se stal kostel Saint Yved v Braine (diecéze Soissons).
- V Braine byl postaven premonstrátský opatský kostel jako pohřebiště boční kapetovské linie (hrabata de Dreux). Vysvěcen byl před rokem 1216.

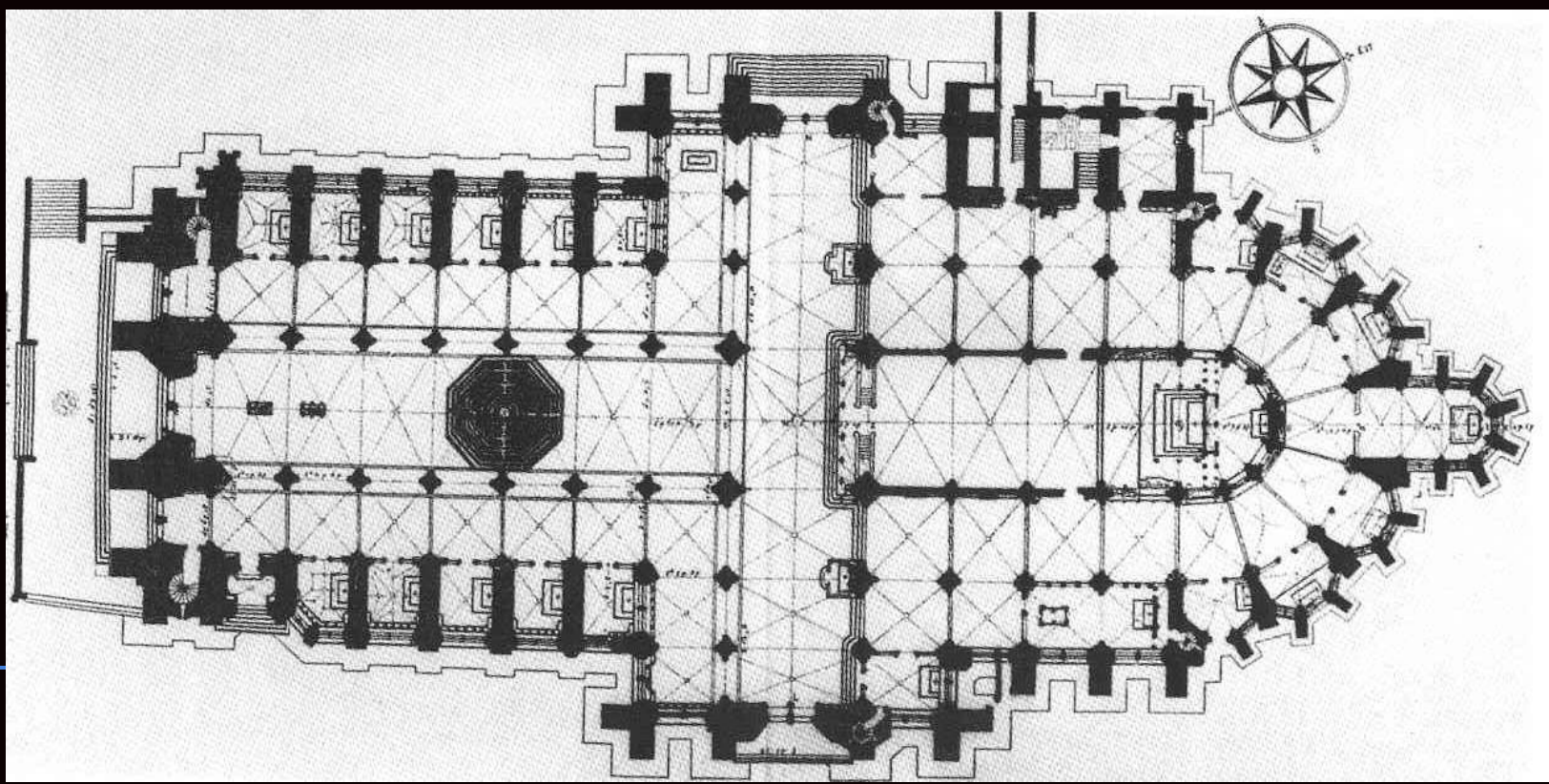
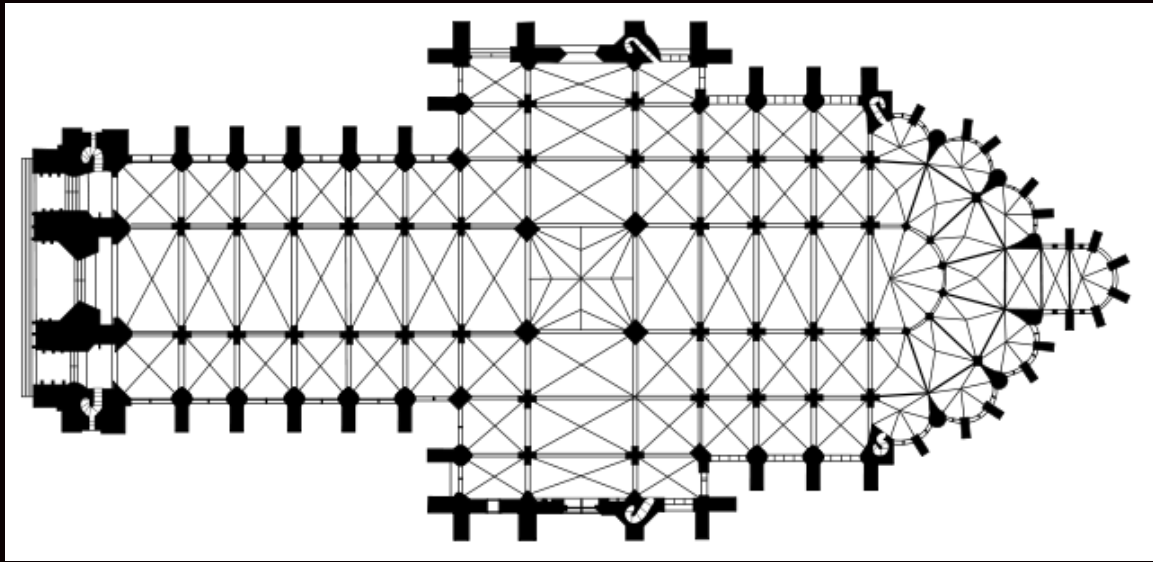
Saint-Germer-de-Fly

- opatství na hranici Normandie, před pol.13. století orientace na Francii a Paříž
- 1259-1267: mariánská kaple

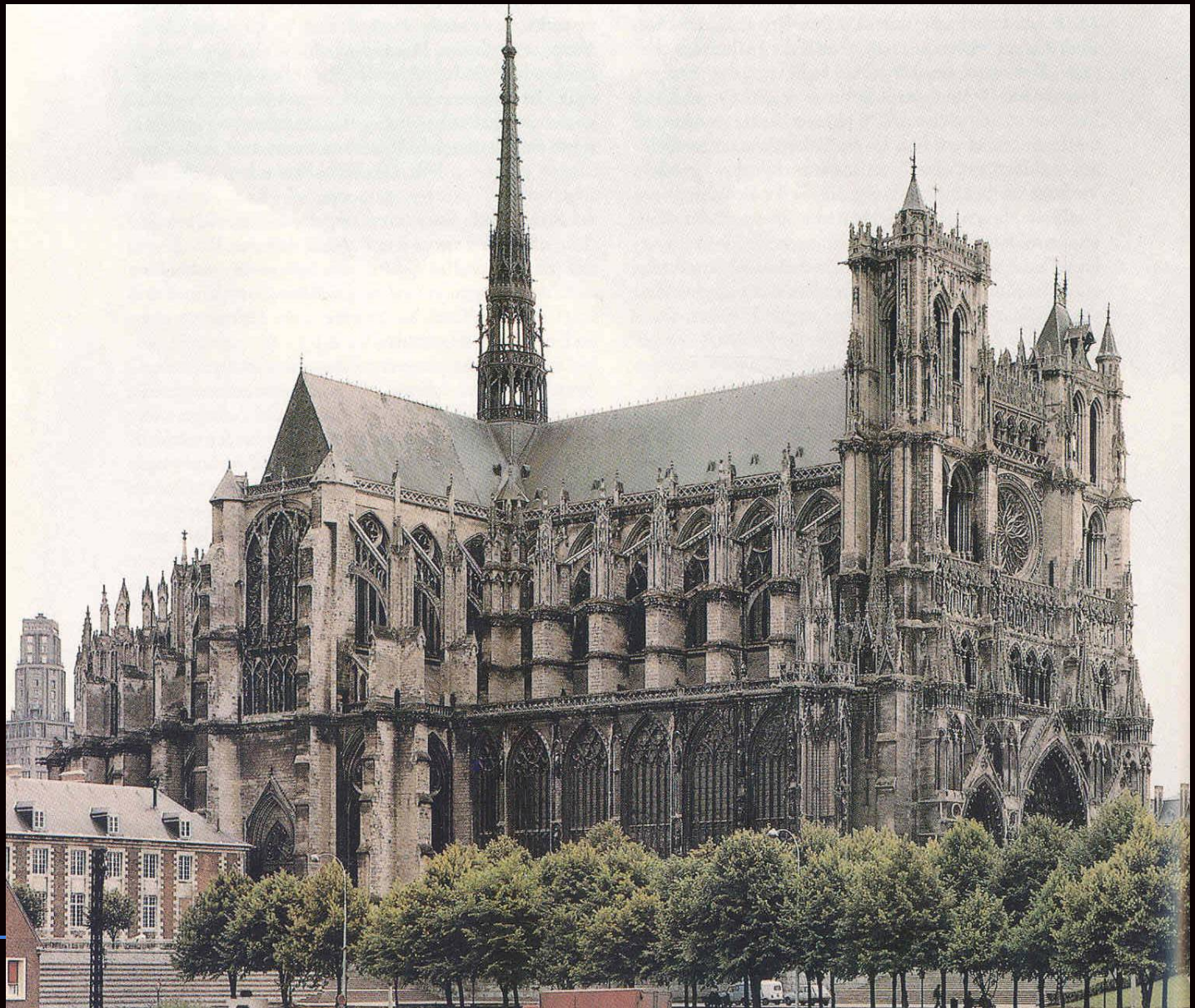
Nový status stavebního mistra: Pierre de Montreuil

Amiens

1220-1288

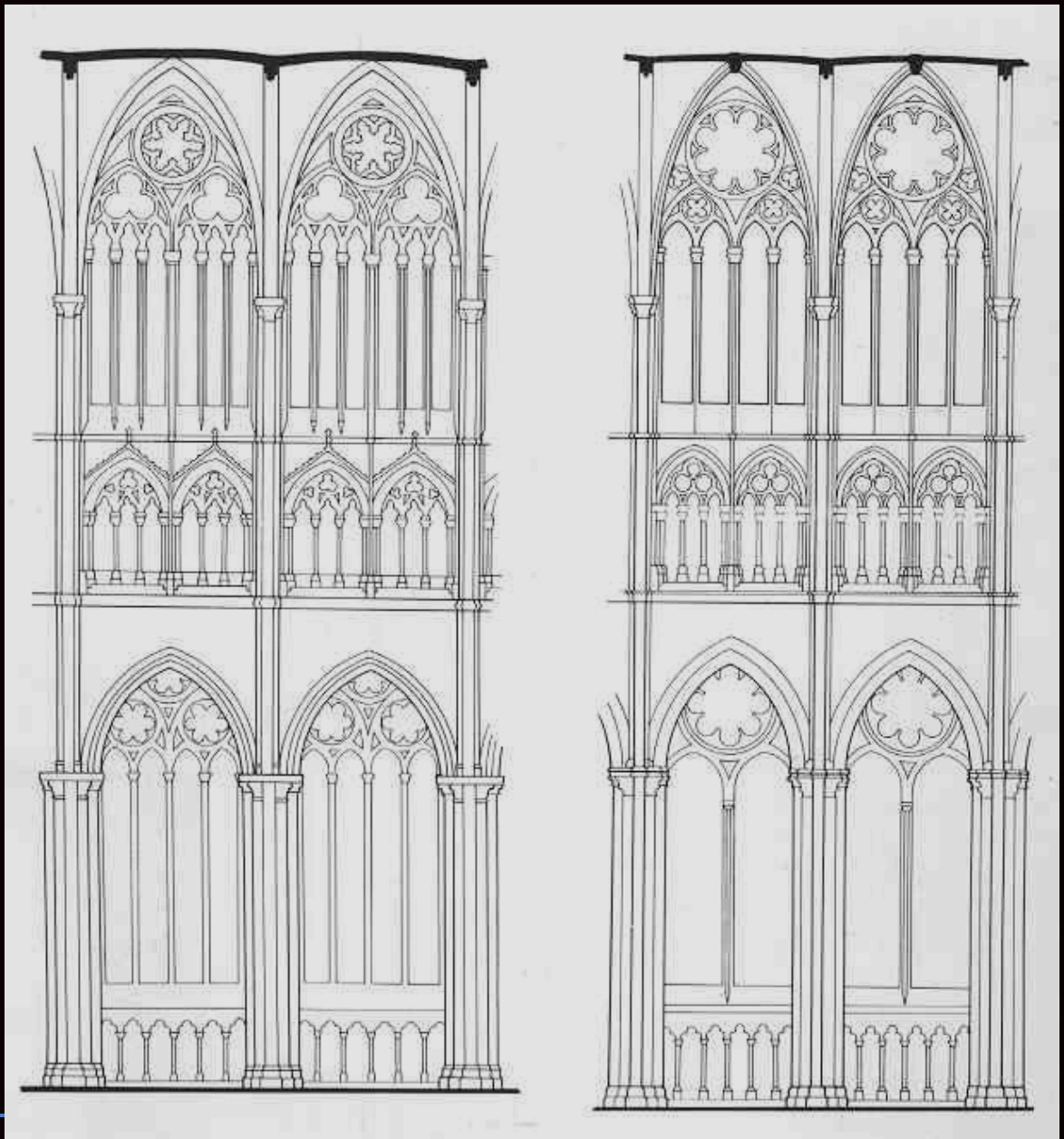
biskup Évrard de Fouilloy

Stavitelé :

Robert de Luzarches, do 1241

Thomas de Cormont,

Regnault de Cormont. 70. léta

Paříž: Ste-Chapelle

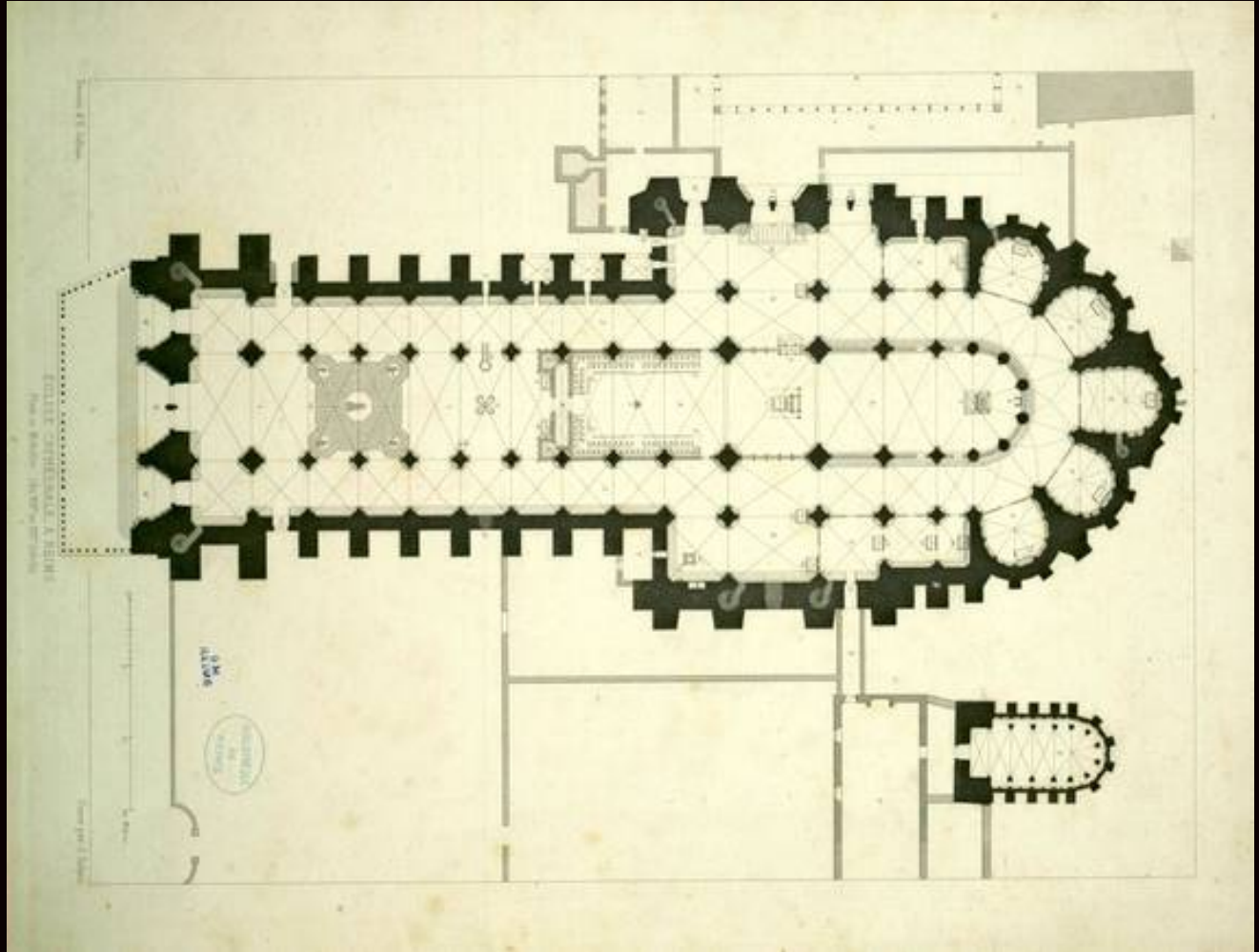
1237: koupil sv. Ludvík relikvii trnové koruny
1241: část Kristova kříže

1241-1245, 1248 vysvěcena
Architekt Robert de Luzarches

Reims

1211 – 1294

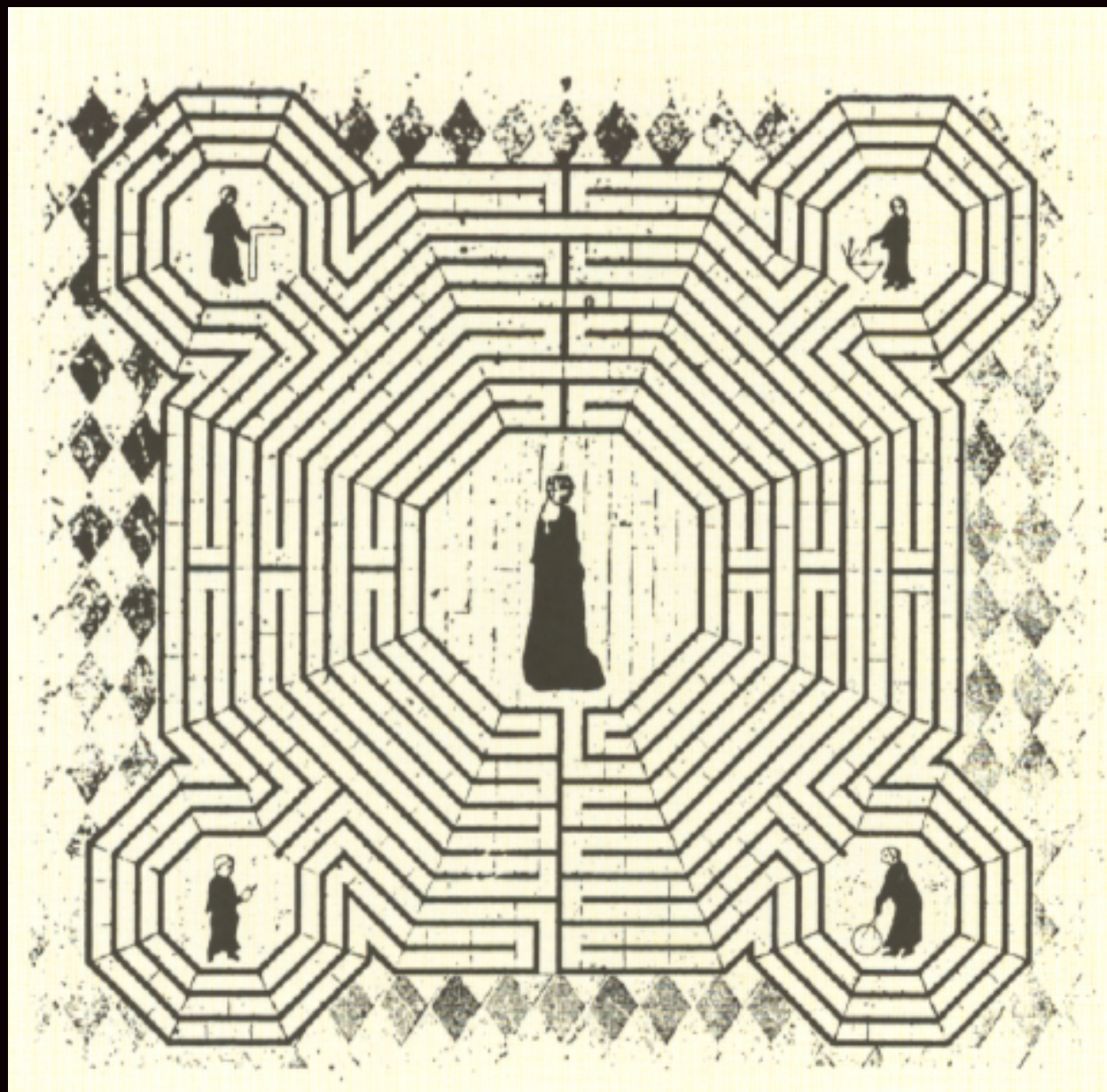
arcibiskup
Aubry de Humbert,

stavitelé:
Jean d'Orbais, do 1228

Jean Le Loup, do 1251

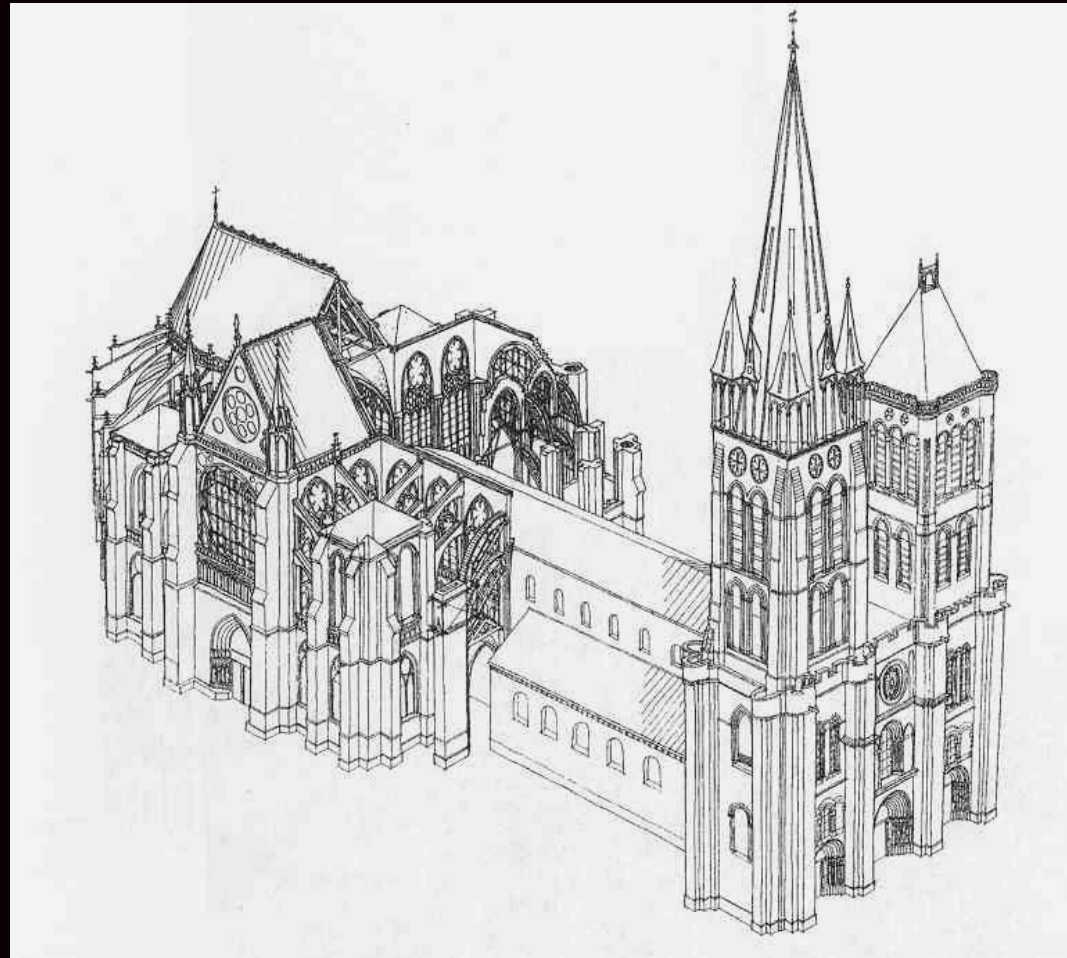
Gaucher de Reims, do 1259

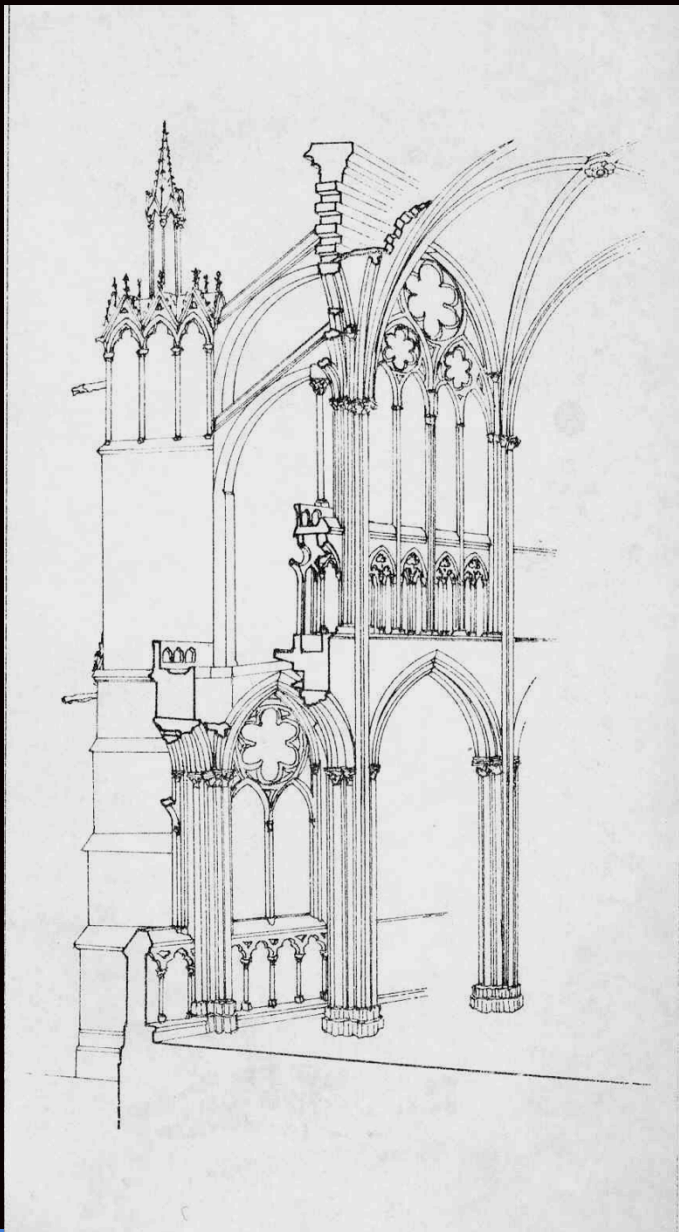
Bernard de Soissons, do 1294

Saint-Denis (II)

- Opat Eudes Clément
 - a) ponechání Sugerových částí
 - b) reprezentativní prostor pro královské náhrobky
- 1231-1245: presbytář, transept
- zprvu „Mistr ze St. Denis“ z Paříže ?
- později dokončení transeptu a hlavní loď
- Pierre de Montreuil podle původních plánů

Notre-Dame de Paris (II)

- po 1225 - původně ještě v klasické fázi přístavba bočních kaplí na severu za fasádou,
- poté rozšíření transeptu a nové portály
- Jean de Chelles (Jehan de Chelles), mistrem 1258-1265) – fasáda a rozeta severního transeptu
 - 1245-1248: chórové kaple
- Pierre de Montreuil (+ 1267) – fasáda a rozeta jižního transeptu

